

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 1.6.2018
COM(2018) 385 final

2018/0209 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o zavedení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení
(EU) č. 1293/2013**

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2018) 275 final} - {SWD(2018) 292 final} - {SWD(2018) 293 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Tento návrh stanoví jako datum použití 1. leden 2021 a je předkládán pro Unii 27 členských států v souladu s oznámením záměru Spojeného království vystoupit z Evropské unie a z Evropského společenství pro atomovou energii na základě článku 50 Smlouvy o Evropské unii, které Evropská rada obdržela dne 29. března 2017.

• Důvody a cíle

Problémy životního prostředí a klimatu ovlivňují zdraví a kvalitu života občanů EU a dostupnost a stav přírodních zdrojů, což přináší sociální a hospodářské náklady. Přechod na nízkouhlíkové a oběhové hospodářství je projektem hospodářské modernizace Evropy a prioritou Junckerovy Komise. Přechod na moderní, čisté a intenzivnější oběhové hospodářství vyžaduje velké posuny investic do nových infrastruktur, nových technologií, nových obchodních modelů a nových způsobů výroby a spotřeby všech druhů zboží a služeb, včetně potravin a přírodních zdrojů. EU má celosvětově přední pozici v oblasti ochrany životního prostředí a opatření v oblasti klimatu. Během posledních 40 let zavedla širokou škálu environmentálních politik, fondů a nástrojů, které dohromady představují nejmodernější normy na světě. EU chce zachovat a posílit tuto úlohu.

Spokojený život v mezích naší planety je nezbytností a prioritou. Program LIFE sehrává v pomoci při přeměně Unie na čistou, oběhovou, energeticky účinnou, nízkouhlíkovou společnost odolnou vůči změně klimatu roli katalyzátoru. Prostřednictvím cílené podpory politiky a opatření na pronikání na trh program LIFE zachovává, chrání a zlepšuje kvalitu životního prostředí, chrání lidské zdraví a usiluje o uvážlivé a racionální využívání přírodních zdrojů.

Program LIFE také dále přispívá k závazkům EU v rámci Pařížské dohody o změně klimatu, energetické unie, rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a dlouhodobých cílů v oblasti dekarbonizace. Je rovněž v souladu s cílem EU stát se světovou špičkou v oblasti obnovitelné energie.

Jak bylo prohlášeno ve sdělení nazvaném „Další kroky k udržitelné evropské budoucnosti“ a v rámci Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030, 17 cílů pro udržitelný rozvoj je základním vodítkem pro všechny politiky EU a jako takové musí být součástí budoucího víceletého finančního rámce.

Zatímco činnostmi v rámci programu LIFE na období 2014–2020¹ se některé problémy řeší přímo v terénu, hlavní dopad programu je nepřímý prostřednictvím jeho katalytické úlohy: podpory opatření v malém měřítku, jejichž záměrem je zahájit, rozšířit nebo urychlit postupy udržitelné produkce, distribuce a spotřeby a ochrana přírodního kapitálu:

- usnadněním rozvoje a výměny osvědčených postupů a znalostí,
- budováním kapacit a urychlením provádění právních předpisů a politik v oblasti životního prostředí a klimatu a usnadněním přechodu na čistou energii,
- pomocí zúčastněným stranám při testování technologií a řešení malého rozsahu a

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1293/2013 ze dne 11. prosince 2013 o zřízení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (ES) č. 614/2007 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 185).

– získáváním finančních prostředků z jiných zdrojů.

V tomto přístupu je zapotřebí ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027 pokračovat.

Začlenění problematiky klimatu do všech nástrojů příštího víceletého finančního rámce zvýší financování dostupné pro potřebné inovace, sociální přizpůsobení a posilování postavení podniků, zaměstnanců a občanů k rozvoji kapacit a dovedností, aby se lépe zvládaly změny klimatu. Program LIFE přispěje k drobným inovacím a pomůže občanům, aby přijali opatření na ochranu klimatu a pro své komunity.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Program LIFE je jediným fondem EU určeným výhradně pro cíle v oblasti životního prostředí a klimatu. Vzhledem k relativně skromnému rozpočtu je zaměřen na mezeru mezi programy EU na podporu výzkumu a inovací na jedné straně a programy EU, které financují jejich rozsáhlé zavádění na straně druhé. Program tak překlenuje propast mezi rozvojem nových znalostí a jejich prováděním.

Na úrovni EU jsou rozsáhlé investice v oblasti životního prostředí a klimatu financovány především z hlavních programů financování, které začleňují cíle v oblasti životního prostředí a klimatu do svých cílů (mainstreaming), a mezi něž patří fondy pro regionální rozvoj, zemědělství a rozvoj venkova, námořní záležitosti a rybolov, program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, nástroj pro propojení Evropy, jakož i nástroje vnější politiky a finanční nástroje Unie, neboť hlavní dopad programu LIFE je nepřímý prostřednictvím jeho katalytické úlohy, tedy podpory opatření v malém měřítku, jejichž záměrem je zahájit, rozšířit nebo urychlit postupy udržitelné produkce, distribuce a spotřeby, zlepšit kvalitu životního prostředí a přispět k dosažení cílů Unie v oblasti klimatu.

Mělo by se usilovat o součinnost mezi granty financovanými z programu LIFE a jiných programů EU (např. demonstračních projektů v rámci programu Horizont Evropa), jelikož tyto programy jsou činnostmi vzájemně propojeny, ačkoliv mají různé cíle a liší se co do velikosti a povahy. Horizont Evropa přispěje k řešení problémů v oblasti životního prostředí a priorit EU činnostmi v oblasti výzkumu a inovací, které budou vycházet z procesu strategického plánování, především ve specializovaných skupinách. Obecně platí, že se program Horizont Evropa vztahuje na činnosti, které podporují vývoj a demonstraci inovačních řešení, která mají nadnárodní rozměr, jsou první svého druhu v EU a mají potenciál pro reprodukci v Unii, a jejich využití na trhu. Katalytický účinek tradičních projektů programu LIFE bude spočívat v tom, že se v terénu v konkrétních situacích budou vyvíjet, zkoušet nebo předvádět technologie nebo metodiky vhodné k realizaci politiky EU v oblasti životního prostředí a klimatu, které mohou být následně zavedeny ve velkém měřítku a financovány z jiných zdrojů. Potenciál fondu InvestEU by mohl být použit k financování projektů strategické povahy a integrovaných projektů a podpořit využívání programu.

V některých oblastech (např. v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti, včetně mořských ekosystémů) hraje program LIFE jedinečnou a zásadní úlohu. Součinnost a doplňkovost lze vysledovat především v programech pro rozvoj venkova, ale také například mezi projekty v oblasti přizpůsobování se změně klimatu a řízení rizik v souvislosti s přírodními pohromami. Tato součinnost a doplňkovost by měla být posílena v příštím programu LIFE na období 2021–2027 také úpravou oblasti působnosti výzkumných programů, pokud jde o některé činnosti podporující přechod na čistou energii, které přispívají ke zmírnění změny klimatu.

Začlenění podprogramu Přechod na čistou energii do programu LIFE zvyšuje celkovou jednotnost financování z prostředků EU a současně nabízí bohatý potenciál pro synergie s opatřeními v oblasti životního prostředí a klimatu.

Zřetelně doplňkové je financování opatření ve výzkumu a inovacích v oblasti čisté energie v rámci programu Horizont Evropa. Výzkumná a inovativní řešení vyvinutá v programu Horizont Evropa prostřednictvím podpory nejpokrokovějších řešení vytvoří příští generaci technologií a osvědčených postupů, které lze s podporou budování kapacit v podprogramu Přechod na čistou energii v pozdější fázi reprodukovat.

Podprogram Přechod na čistou energii a Nástroj pro propojení Evropy jsou doplňkové z hlediska povahy a základní intervenční logiky. Základem intervenční logiky Nástroje pro propojení Evropy je zejména přeshraniční rozměr.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ a subsidiarita

Základem pro činnost EU v oblasti životního prostředí a změny klimatu je článek 192 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Do tohoto právního základu jsou rovněž zahrnuty činnosti podporující přechod na čistou energii, neboť přímo přispívají ke zmírnění změny klimatu. Již v rámci současného programu LIFE se některé činnosti zaměřené na zvýšení energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů financují jako činnosti, které významně přispívají ke zmírnění změny klimatu, přičemž mají často i související přínosy pro životní prostředí (např. lepší kvalitu ovzduší).

Většina problémů životního prostředí jsou přeshraniční nebo nadnárodní povahy a členské státy je nemohou náležitě vyřešit samy. Intervence ze strany EU je nezbytná k tomu, aby se vytvořily vhodné mechanismy pro účinné řešení těchto problémů a zabránilo se selhání koordinace.

Kromě toho je environmentální bohatství evropským veřejným majetkem, jehož dobrá správa má zásadní význam pro řádné fungování jednotného trhu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Zpětná hodnocení

Ačkoli se nedávné hodnocení programu LIFE na roky 2014–2020² v polovině období uskutečnilo v rané fázi provádění programu, kdy byly zahájeny pouze projekty na roky 2014 a 2015, potvrdilo, že program má potenciál být účinný, účelný a relevantní a přispívá ke strategii Evropa 2020. Kromě toho většina zúčastněných stran nahlíží na program LIFE jako na velmi důležitý nástroj k řešení priorit v oblasti životního prostředí a klimatu.

• Konzultace se zúčastněnými stranami

V rámci hodnocení programu LIFE v polovině období se uskutečnila široká řada konzultací, mimo jiné i) veřejná konzultace v délce 12 týdnů s více než 250 odpověďmi, ii) šest zvláštních průzkumů s více než 200 odpověďmi a iii) více než 150 rozhovorů (a případně

² Zpráva o hodnocení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) v polovině období ([SWD\(2017\) 355 final](#)).

návštěv na místě) s hlavními skupinami zúčastněných stran, včetně příjemců projektu, projektových koordinátorů, útvarů Komise, úředníků EASME, odborníků na vnější monitorování a zúčastněných stran v oblasti finančních nástrojů.

Zohledněna byla rovněž stanoviska Výboru regionů a Evropského hospodářského a sociálního výboru k výsledkům hodnocení v polovině období, v nichž byly navrženy možné varianty programu LIFE po roce 2020.

Pro účely tohoto návrhu byla široká škála konzultací zúčastněných stran doplněna o stanoviska obdržená od nevládních organizací a o některé další konzultace se zúčastněnými stranami v členských státech.

Konzultace potvrdily význam programu pro řešení potřeb a problémů v oblasti klimatu a životního prostředí a význam jeho pokračování, včetně všech hlavních druhů intervencí. Nicméně byla zdůrazněna potřeba zjednodušit jeho správu. Bylo navrženo, aby se posílily katalytické účinky a potenciál integrovaných projektů.

- **Posouzení dopadů**

Za účelem zvýšení výkonnosti a katalytické úlohy programu byly prozkoumány dvě možnosti, které mají zlepšit jeho dostupnost pro žadatele ze všech členských států EU. Možnost poskytovat centrální podporu pro celou síť národních kontaktních míst namísto stávajících vnitrostátních projektů v oblasti budování kapacit (přístupných pouze pro některé členské státy) byla zhodnocena pozitivně a měla by se realizovat. Možnost zvýšit míru spolufinancování lze zvážit později a je možno ji případně upravit v průběhu provádění programu.

Ke zlepšení výkonnosti a katalytické úlohy programu bylo zváženo několik doplňkových možností. Byly vyhodnoceny kladně. Rozšířené využívání integrovaných projektů v budoucích strategických integrovaných projektech se považuje za mechanismus, který přinese díky pilotním zkušenostem s prováděním integrovaných projektů v současném programu LIFE největší dopad. Zvětšení rozsahu a objemu strategických integrovaných projektů se považuje za hlavní prioritu. To by vyžadovalo, aby se rozpočet programu LIFE oproti současnému rozpočtu navýšil.

Z posouzení dopadů vyplývá, že podpora budování kapacit pro přechod na čistou energii přispívajících ke zmírňování změny klimatu, jež je v současnosti financována z programu Horizont 2020 na období 2014–2020, by v příštím víceletém finančním rámci měla být přesunuta do programu LIFE. Důvodem byla skutečnost, že program LIFE je vhodnější, pokud jde o intervenční logiku, cíle a prováděcí mechanismy, jakož i cílovou skupinu příjemců, v porovnání s rámcem pro výzkum a inovace, jenž se více hodí pro vývoj technologií, které jsou první svého druhu, než pro podporu jejich reprodukce a rozšiřování. Začlenění podprogramu Přechod na čistou energii do programu LIFE by tyto nedostatky vyřešilo, zvýšilo by celkovou jednotnost financování z prostředků Unie a současně by nabídlo potenciál pro synergie s ostatními opatřeními v oblasti životního prostředí a klimatu. V oblasti ochrany klimatu bude program LIFE nadále jako program LIFE na období 2014–2020 zahrnovat též podprogram „Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně“.

V posouzení dopadů se rovněž zvažovalo, jakým způsobem by program mohl hrát výraznější úlohu při provádění politiky Unie v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti. Přestože možnost velkých fondů se sdílenou správou v rámci programu LIFE byla shledána neefektivní, program LIFE by mohl hrát významnější úlohu při začleňování politiky v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti do ostatních politik EU a programů financování, a to na základě vyrovnanějšího rozpočtového doplnku, který by shromáždil prostředky z těchto ostatních programů financování.

Posouzení dopadů dospělo rovněž k závěru, že program by měl i nadále financovat malé granty pro biologickou rozmanitost prostřednictvím dobrovolného programu pro služby v oblasti biologické rozmanitosti a ekostystémů na evropských zámořských územích (program BEST).

V zájmu upevnění prvků ochrany přírody a biologické rozmanitosti v programu byl vytvořen zvláštní podprogram v oblasti životního prostředí „Příroda a biologická rozmanitost“. Oblast životního prostředí rovněž zahrnuje podprogram „Oběhové hospodářství a kvalita života“, jenž si klade za cíl podporovat další aspekty politiky Unie v oblasti životního prostředí, zejména přechod na oběhové hospodářství, řádné a účinné řízení zdrojů životního prostředí, jako je ovzduší, voda a půda, a prosazování řádné správy v oblasti životního prostředí.

Možnosti posílit reprodukci a zvýšit flexibilitu programu i možnost zaměřit se na klíčové a nově se objevující problémy prostřednictvím zjednodušení nařízení a víceletého pracovního programu nemají vážné negativní důsledky; měly by se obě zavést.

Posouzení dopadů obdrželo od Výboru pro kontrolu regulace dne 13. dubna 2018 kladné stanovisko s výhradami.

Výbor pro kontrolu regulace si ve svém stanovisku k návrhu posouzení dopadů vyžádal další vysvětlení ohledně režimu monitorování a navržených ukazatelů této iniciativy. Výbor také požádal o potvrzení důsledků, které bude mít navrhované rozšíření rozsahu působnosti programu LIFE v oblasti ochrany přírody na koncepci, strukturu a prováděcí mechanismy programu LIFE. Do zprávy byla začleněna doporučení obsažená ve stanovisku. Posouzení dopadů bylo zejména rozšířeno, aby obsahovalo řešení zjištěných nedostatků týkajících se režimu monitorování ve stávajícím programovém období. Seznam ukazatelů pro hodnocení programu byl kromě toho zrevidován, aby byl více v souladu s cíli programu. Do přílohy 8 byla začleněna hlubší analýza variant rozšíření rozsahu působnosti programu LIFE v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti a v posouzení dopadů byl přepracován popis variant.

Souhrnný přehled a kladné stanovisko Výboru pro kontrolu regulace jsou k dispozici na internetové stránce:
<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&year=2018&serviceId=11&s=Search>.

• **Zjednodušení**

V souladu s novým finančním nařízením se programová a prováděcí rozhodnutí týkající se řízení programu přenášejí do víceletých pracovních programů. Jak je uvedeno v posouzení dopadů, v této fázi se přijímají vhodná opatření, která zjednoduší správní postupy.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Rozpočtové důsledky a lidské a administrativní zdroje potřebné pro provádění programu jsou uvedeny ve finančním výkazu připojeném k tomuto návrhu.

5. OSTATNÍ PRVKY

• **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Program LIFE řídí přímo Evropská komise. Provádění některých složek bylo přeneseno na výkonnou agenturu EASME, jak to bylo stanoveno i pro provádění programu LIFE na období 2014–2020. Vzhledem k celkově pozitivnímu hodnocení provádění současného programu může být s výhradou výsledků analýzy nákladů a přínosů a souvisejících rozhodnutí, která mají být přijata, výkonné agentuře svěřeno také provádění programu LIFE na období 2021–2027.

Hodnocení se budou provádět v souladu s odstavci 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016³, v níž všechny tři orgány potvrdily, že hodnocení stávajících právních předpisů a politik by mělo sloužit jako základ pro posouzení dopadů možných budoucích kroků. Hodnocení posoudí účinky programu v terénu na základě ukazatelů/cílů programu a podrobné analýzy toho, do jaké míry lze program považovat za relevantní, účinný, účelný, poskytující dostatečnou přidanou hodnotu EU a jednotný s dalšími politikami EU. Budou zahrnovat získané zkušenosti, aby se určily všechny nedostatky/problémy nebo potenciál k dalšímu zlepšení opatření nebo jejich výsledků a pomohlo se maximalizovat jejich využívání/dopad.

Návrh Komise na víceletý finanční rámec na období 2021–2027 stanoví ambicióznější cíl pro začleňování problematiky klimatu do všech programů EU, přičemž celkovým cílem je 25 % výdajů EU, které přispějí na cíle v oblasti klimatu. Přínos tohoto programu k dosažení tohoto celkového cíle bude sledován prostřednictvím unijního systému ukazatelů v oblasti klimatu na přiměřené úrovni členění, včetně použití přesnějších metodik, pokud budou k dispozici. Komise bude i nadále každoročně v souvislosti s návrhem ročního rozpočtu předkládat informace týkající se prostředků na závazky.

EU by měla rovněž sledovat své výdaje související s biologickou rozmanitostí, aby splnila své povinnosti týkající se podávání zpráv podle Úmluvy o biologické rozmanitosti. Měly by být splněny též požadavky na sledování v jiných příslušných právních předpisech Unie.

Aby se podpořilo plné využití potenciálu, jímž program může přispět k cílům v oblasti klimatu, bude se Komise snažit určit příslušná opatření v celém procesu přípravy, provádění, revize a hodnocení programu.

³

Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016, Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o zavedení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 192 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁴,s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁵,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Politika a právní předpisy Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a příslušných aspektů čisté energie dosáhly značného zlepšení stavu životního prostředí. Nadále však v oblasti životního prostředí a klimatu přetrvávají značné problémy, které v případě, že nebudou řešeny, budou mít pro Unii a dobré životní podmínky jejich občanů výrazně negativní důsledky.
- (2) Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE), zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1293/2013⁶ pro období 2014–2020, je poslední z řady programů Unie, které již 25 let podporují provádění právních předpisů a politických priorit v oblasti životního prostředí a klimatu. V nedávném hodnocení v polovině období⁷ byl pozitivně vyhodnocen jako program, který má potenciál být účinný, účelný a relevantní. Jak vyplývá z hodnocení v polovině období a následných hodnocení, program LIFE na období 2014–2020 by tedy měl pokračovat s určitými úpravami. Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) (dále jen „program“) by proto měl být zřízen na období od roku 2021.
- (3) Program by měl úsilím o dosažení cílů a záměrů Unie stanovených právními předpisy, politikou, plány a mezinárodními závazky v oblasti životního prostředí, klimatu a související čisté energie přispět k přechodu na čisté, oběhové, energeticky účinné,

⁴ Úř. věst. C , , s. .

⁵ Úř. věst. C , , s. .

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1293/2013 ze dne 11. prosince 2013 o zřízení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (ES) č. 614/2007 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 185).

⁷ Zpráva o hodnocení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) v polovině období ([SWD\(2017\) 355 final](#)).

nízkouhlíkové hospodářství odolné vůči změně klimatu, k ochraně a zlepšování kvality životního prostředí a k zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti, a to buď prostřednictvím přímých zásahů, nebo podporou začlenění těchto cílů do jiných politik.

- (4) Unie je odhodlána k rozvoji komplexního přístupu k cílům udržitelného rozvoje Agendy OSN 2030 pro udržitelný rozvoj, který zdůrazňuje úzkou vazbu mezi správou přírodních zdrojů k zajištění jejich dlouhodobé dostupnosti, ekosystémovými službami, jejich spojitostí s lidským zdravím a udržitelným hospodářským růstem podporujícím sociální začlenění. V tomto duchu by měl program materiálně přispět k hospodářskému rozvoji i sociální soudržnosti.
- (5) Program by měl přispět k udržitelnému rozvoji a k dosažení cílů a záměrů právních předpisů, strategií, plánů a mezinárodních závazků Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a příslušných aspektů čisté energie, především Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030⁸, Úmluvy o biologické rozmanitosti⁹ a Pařížské dohody přijaté podle Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu¹⁰ („Pařížská dohoda o změně klimatu“).
- (6) K dosažení zastřešujících cílů je obzvláště důležité provádění balíčku opatření týkajících se oběhového hospodářství¹¹, rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030^{12,13,14}, právních předpisů Unie v oblasti ochrany přírody¹⁵, jakož i souvisejících politik^{16,17,18,19,20}.
- (7) Předpokladem ke splnění závazků Unie v rámci Pařížské dohody o změně klimatu je transformace Unie v energeticky účinnou, nízkouhlíkovou společnost odolnou vůči změnám klimatu. To si zase vyžaduje opatření, jež přispívají k provádění rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030, integrovaných vnitrostátních plánů členských států v oblasti energetiky a klimatu a příprav na dlouhodobou strategii Unie v oblasti klimatu a energetiky do poloviny století, a to zejména v odvětvích, která nejvíce přispívají k současným úrovním produkce CO₂ a znečištění. Program by měl také obsahovat opatření přispívající k provádění politiky Unie v oblasti přizpůsobení se změně klimatu, jejichž cílem je snížit zranitelnost vůči negativním dopadům změny klimatu.
- (8) Přechod na čistou energii představuje zásadní příspěvek ke zmírňování dopadů změny klimatu s vedlejším přínosem pro životní prostředí. Opatření pro budování kapacit na podporu přechodu na čistou energii financovaná až do roku 2020 v rámci programu

⁸ Agenda 2030, rezoluce Valného shromáždění OSN ze dne 25. září 2015.

⁹ Rozhodnutí Rady 93/626/EHS ze dne 25. října 1993 o uzavření Úmluvy o biologické rozmanitosti (Úř. věst. L 309, 13.12.1993, s. 1).

¹⁰ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

¹¹ COM(2015) 614 final, 2.12.2015.

¹² Rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030, COM(2014)15, 22.1.2014.

¹³ Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, COM(2013)216, 16.4.2013.

¹⁴ Balíček předpisů s názvem Čistá energie pro všechny Evropany, COM(2016)860, 30.11.2016.

¹⁵ Akční plán pro přírodu, lidi a hospodářství, COM(2017)198, 27.4.2017.

¹⁶ Program Čisté ovzduší pro Evropu, COM(2013)918.

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

¹⁸ Tematická strategie pro ochranu půdy, COM(2006)231.

¹⁹ Strategie pro nízkouhlíkovou mobilitu, COM(2016)0501 final.

²⁰ Akční plán pro zavádění infrastruktury pro alternativní paliva podle čl. 10 odst. 6 směrnice 2014/94/EU, 8.11.2017.

Horizont 2020 by měla být začleněna do programu, protože jejich cílem není financovat excelenci a vytvářet inovace, ale usnadnit využití již dostupných technologií, které přispěje ke zmírnění změny klimatu. Začlenění těchto činností v oblasti budování kapacit do programu nabízí potenciál pro součinnost mezi podprogramy a zvyšuje celkovou soudržnost unijního financování. Z tohoto důvodu by se měly shromažďovat a rozšiřovat údaje o využívání stávajících výzkumných a inovačních řešení v rámci projektů LIFE, včetně projektů programu Horizont Evropa a jeho předchůdců.

- (9) V posouzení dopadů právních předpisů týkajících se čisté energie se odhaduje, že plnění cílů Unie v oblasti energetiky do roku 2030 bude v období 2021–2030 vyžadovat dodatečné investice ve výši 177 miliard EUR ročně. Největší mezery se týkají investic do dekarbonizace budov (energetická účinnost a obnovitelné zdroje energie v malém měřítku), kde kapitál musí být nasměrován na projekty s vysoce distribuovanou povahou. Jedním z cílů podprogramu Přechod na čistou energii je vybudovat kapacity pro vývoj a sdružování projektů, čímž se rovněž pomůže čerpat prostředky z evropských strukturálních a investičních fondů a urychlí investice do čisté energie, a to i s použitím finančních nástrojů poskytnutých z fondu InvestEU.
- (10) Synergie s programem Horizont Evropa by měly zajistit, že během jeho strategického plánovacího procesu v oblasti výzkumu a inovací budou zjištěny potřeby výzkumu a inovací k řešení problémů v oblasti životního prostředí, klimatu a energetiky v rámci EU. Nástroj LIFE by měl i nadále působit jako katalyzátor provádění politiky a právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, klimatu a čisté energie, mimo jiné převzetím a uplatňováním výsledků výzkumu a inovací z programu Horizont Evropa, a pomoci zavádět je v širším měřítku, pokud mohou pomoci řešit otázky životního prostředí, klimatu nebo přechodu na čistou energii. Evropská rada pro inovace programu Horizont Evropa může poskytnout podporu při šíření a komercializaci nových převratných myšlenek, které mohou vyplynout z provádění programu LIFE.
- (11) Na opatření, na něž byl získán příspěvek z programu, lze rovněž získat příspěvek z jiného programu Unie, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Opatření, která obdrží kumulativní financování z různých programů Unie, budou předmětem pouze jediného auditu, který zahrne všechny dotčené programy a jejich příslušná platná pravidla.
- (12) V nejnovějším balíčku unijních předpisů týkajícím se přezkumu provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí²¹ se uvádí, že je zapotřebí značně pokročit, aby se urychlilo provádění unijního *acquis* v oblasti životního prostředí a aby se cíle z oblasti životního prostředí a klimatu více integrovaly do ostatních politik. K dosažení požadovaného pokroku by tedy program měl hrát katalytickou úlohu a rozvíjet, zkoušet a přejímat nové přístupy, podporovat vývoj, sledování a přezkum politiky, posilovat zapojení zúčastněných stran, mobilizovat investice ze všech unijních investičních programů nebo jiných finančních zdrojů a podporovat opatření, jímž se překonají různé překážky, které brání účinnému provádění klíčových plánů vyžadovaných právními předpisy v oblasti životního prostředí.
- (13) K tomu, aby se zastavil a zvrátil úbytek biologické rozmanitosti, včetně mořských ekosystémů, je zapotřebí podpořit vypracování, provádění, prosazování a hodnocení

²¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Přezkum provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí: společné výzvy a jak sjednotit úsilí za účelem dosažení lepších výsledků (COM/2017/063 final).

příslušných unijních předpisů a politik, kam mimo jiné patří strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020²², směrnice Rady 92/43/EHS²³, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES²⁴ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014²⁵, a to zejména vytvořením znalostní základny pro přípravu a provádění politiky a prostřednictvím vývoje, testování, demonstrací a uplatňováním osvědčených postupů a řešení v malém měřítku nebo přizpůsobených konkrétním místním, regionálním nebo vnitrostátním podmínkám, včetně integrovaných přístupů k provádění prioritních akčních rámců vypracovaných na základě směrnice 92/43/EHS. Unie by měla sledovat své výdaje související s biologickou rozmaností, aby splnila své povinnosti týkající se podávání zpráv podle Úmluvy o biologické rozmanitosti. Měly by být splněny též požadavky na sledování v jiných příslušných právních předpisech Unie.

- (14) V nedávných hodnoceních a posouzeních, včetně přezkumu v polovině období týkajícího se strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a kontroly účelnosti právních předpisů upravujících ochranu přírody, se uvádí, že jednou z hlavních příčin nedostatečného provádění právních předpisů Unie v oblasti ochrany přírody a strategie pro biologickou rozmanitost je nedostatek adekvátního financování. K uspokojení těchto potřeb mohou významně přispět hlavní unijní nástroje financování (Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond). Program může dále zlepšit účinnost tohoto začleňování pomocí strategických projektů na ochranu přírody zaměřených na urychlení provádění unijních právních předpisů a politiky v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti, včetně opatření stanovených v prioritních akčních rámcích vytvořených v souladu se směrnicí 92/43/EHS. Strategické projekty na ochranu přírody by měly v členských státech podpořit akční programy na začlenění příslušných cílů v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti do dalších politik a programů financování, a zajistit tak, že budou na provádění těchto politik uvolněny příslušné finanční prostředky. Členské státy by se mohly v rámci svého strategického plánu pro společnou zemědělskou politiku rozhodnout využít určitou část přidělu prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova k získání podpory pro opatření, která doplňují strategické projekty na ochranu přírody definované v tomto nařízení.
- (15) Dobrovolný program pro služby v oblasti biologické rozmanitosti a ekosystémů na evropských zámořských územích (program BEST) podporuje zachování biologické rozmanitosti, včetně biologické rozmanitosti moří, a udržitelné využívání ekosystémových služeb, včetně ekosystémových přístupů k přizpůsobování se změně klimatu a zmírňování dopadů změny klimatu v nejvzdálenějších regionech a zámořských zemích a územích Unie. Program BEST pomohl zvýšit povědomí o ekologickém významu nejvzdálenějších regionů a zámořských zemí a území pro zachování celosvětové biologické rozmanitosti. Zámořské země a území tento malý grantový program pro biologickou rozmanitost ocenily v prohlášení ministrů v letech 2017 a 2018. Je vhodné umožnit, aby program malé granty pro biologickou

²² KOM(2011) 244 v konečném znění.

²³ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7).

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 ze dne 22. října 2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů (Úř. věst. L 317, 4.11.2014, s. 35).

rozmanitost v nejvzdálenějších regionech i zámořských zemích a územích nadále financoval.

- (16) Pro podporu oběhového hospodářství je zapotřebí změnit způsob navrhování, výroby, spotřeby a likvidace materiálů a výrobků, včetně plastů. K přechodu na model oběhového hospodářství by měl program přispět finanční podporou zaměřenou na různé subjekty (podniky, veřejné orgány a spotřebitele), zejména uplatňováním, vývojem a přejímáním osvědčených technologií, postupů a řešení přizpůsobených konkrétním místním, regionálním nebo vnitrostátním podmínkám, mimo jiné prostřednictvím integrovaných přístupů k provádění plánů nakládání s odpady a předcházení jejich vzniku. Podporou provádění strategie pro plasty mohou být přijata opatření, jejichž cílem je zejména vyřešit problém odpadu v mořích.
- (17) Dlouhodobým cílem politiky Unie v oblasti ochrany ovzduší je dosáhnout úrovně kvality ovzduší, které nezpůsobují významné negativní účinky na zdraví lidí a neohrožují je. Informovanost veřejnosti o znečištění ovzduší je vysoká a občané očekávají, že veřejné orgány budou jednat. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284²⁶ zdůrazňuje úlohu, již může unijní financování hrát při dosahování cílů v oblasti čistého ovzduší. Program by tedy měl podporovat projekty, včetně strategických integrovaných projektů, které mají potenciál využívat veřejné a soukromé prostředky, aby se staly ukázkou osvědčených postupů a urychlily provádění plánů a právních předpisů v oblasti kvality ovzduší na místní, regionální, multiregionální, národní a nadnárodní úrovni.
- (18) Směrnice 2000/60/ES stanoví rámec pro ochranu unijních povrchových, brakických, pobřežních a podzemních vod. Cíle směrnice podporuje Plán na ochranu vodních zdrojů Evropy²⁷, který vyzývá k lepšímu provádění a většímu začlenění cílů vodní politiky do jiných oblastí politiky. Program by proto měl podporovat projekty, které přispějí k účinnému provádění směrnice 2000/60/ES a dalších právních předpisů Unie týkajících se vody, jež pomáhají k dosažení dobrého stavu vodních útvarů Unie uplatňováním, vývojem a reprodukcí osvědčených postupů, jakož i prostřednictvím stimulace doplňkových opatření v rámci jiných unijních programů či finančních zdrojů.
- (19) Ochrana a obnova mořského prostředí je jedním z celkových cílů politiky Unie v oblasti životního prostředí. Program by měl podporovat řízení, zachování, obnovu a monitorování biologické rozmanitosti a mořských ekosystémů, zejména v mořských lokalitách sítě Natura 2000, a ochranu druhů v souladu s prioritními akčními rámci vypracovanými podle směrnice 92/43/EHS, dosažení dobrého stavu životního prostředí v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES²⁸, propagaci čistých a zdravých moří, provádění evropské strategie pro plasty v oběhovém hospodářství k řešení problému ztracených rybolovných zařízení, a zejména odpadu v mořích, a propagaci zapojení Unie v mezinárodní správě oceánů, které je zásadní pro dosažení cílů Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a zajištění zdravých oceánů pro budoucí generace. Strategické integrované projekty a strategické

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší, o změně směrnice 2003/35/ES a o zrušení směrnice 2001/81/ES (Úř. věst. L 344, 17.12.2016, s. 1).

²⁷ COM(2012) 673 final.

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

projekty na ochranu přírody v rámci programu by měly obsahovat příslušná opatření zaměřená na ochranu mořského prostředí.

- (20) Zlepšení správy v záležitostech životního prostředí, změny klimatu a souvisejícího přechodu na čistou energii vyžaduje zapojení občanské společnosti prostřednictvím zvyšování povědomí veřejnosti, zapojení spotřebitelů a rozšířeného zapojení zúčastněných subjektů včetně nevládních organizací do konzultací a provádění souvisejících politik.
- (21) Zatímco zlepšení správy na všech úrovních by mělo být průřezovým cílem všech podprogramů programu, program by měl podporovat vypracování a provádění horizontálních právních předpisů týkajících se správy záležitostí v oblasti životního prostředí, včetně právních předpisů provádějících Úmluvu Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (EHK OSN) o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí²⁹.
- (22) Program by měl účastníky trhu připravit na přechod na čisté, oběhové, energeticky účinné, nízkouhlíkové hospodářství odolné vůči změně klimatu a podpořit je v tom testováním nových obchodních příležitostí, zlepšováním odborných schopností, usnadňováním přístupu spotřebitelů k udržitelným výrobkům a službám, zapojením a posílením postavení lobbistů a zkoušením nových metod k přizpůsobení stávajících postupů a podnikatelského prostředí. Aby se podpořilo širší tržní uplatnění udržitelných řešení, je třeba prosazovat přijetí širokou veřejností a zapojení spotřebitelů.
- (23) Na úrovni Unie jsou velké investice do činností v oblasti životního prostředí a klimatu převážně financovány z hlavních unijních programů financování (mainstreaming). Strategické integrované projekty a strategické projekty na ochranu přírody, které se mají v rámci programu vypracovat, by měly v souvislosti se svou katalytickou úlohou využívat možností financování v rámci těchto programů financování a jiných zdrojů financování, jako jsou například vnitrostátní fondy, a vytvářet synergie.
- (24) Vzhledem k významu boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie k provádění Pařížské dohody a cílů udržitelného rozvoje OSN přispěje tento program k začlenění opatření v oblasti klimatu do všech programů a k dosažení celkového cíle 25 % výdajů z rozpočtu EU na podporu cílů v oblasti klimatu. Očekává se, že opatření v rámci tohoto programu přispějí na cíle v oblasti klimatu 61 % celkového finančního krytí programu. Související opatření budou určena během přípravy a provádění programu a přehodnocena v rámci příslušných procesů hodnocení a přezkumu.
- (25) Při provádění programu by měla být s ohledem na článek 349 SFEU a specifické potřeby a zranitelná místa nejvzdálenějších regionů věnována náležitá pozornost strategii pro nejvzdálenější regiony³⁰. Zohlednit by se měly také jiné politiky Unie, než je politika Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a příslušných aspektů přechodu na čistou energii.
- (26) Na podporu provádění programu by Komise měla spolupracovat s vnitrostátními kontaktními místy programu, pořádat semináře a workshopy, zveřejňovat seznamy projektů financovaných v rámci programu nebo podnikat jiné činnosti k šíření výsledků projektu a usnadnění výměny zkušeností, znalostí a osvědčených postupů

²⁹ Úř. věst. L 124, 17.5.2005, s. 4.

³⁰ COM(2017) 623 final.

a reprodukci výsledků projektu v celé Unii. Tyto činnosti by měly být zaměřeny zejména na členské státy s nízkou mírou využívání finančních prostředků a měly by usnadňovat komunikaci a spolupráci mezi příjemci projektu, žadateli nebo zúčastněnými stranami dokončených a probíhajících projektů v téže oblasti.

- (27) Síť Evropské unie pro provádění a vymáhání práva v oblasti životního prostředí (IMPEL), Evropská síť státních zástupců pro životní prostředí (ENPE) a Fórum soudců Evropské unie pro životní prostředí (EUFJE) byly vytvořeny k usnadnění spolupráce mezi členskými státy a hrají nezastupitelnou roli v prosazování právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí. Tyto sítě poskytují významný příspěvek k posílení soudržnosti při provádění a prosazování právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí v celé Unii, přičemž brání narušení hospodářské soutěže, přispívají ke zlepšení kvality inspekce životního prostředí a donucovacích mechanismů prostřednictvím vytváření systému sítí na úrovni Unie i členských států a umožňují výměnu informací a zkušeností na různých správních úrovních, jakož i prostřednictvím odborné přípravy a podrobné diskuse o otázkách životního prostředí a aspektech prosazování předpisů, včetně sledování a povolovacích postupů. S ohledem na přínos sítí IMPEL, ENPE a EUFJE k cílům programu je vhodné schválit pro ně udělení grantů bez výzvy k předkládání návrhů, aby se tak i nadále podporovala činnost těchto sdružení. Kromě toho nemusí být výzva k předkládání návrhů povinná v jiných případech v souladu s obecnými požadavky finančního nařízení, např. pro orgány určené členskými státy a působící v rámci své odpovědnosti, pokud jsou tyto členské státy označeny právním aktem Unie jako příjemci grantu.
- (28) Je vhodné stanovit pro program finanční krytí, které má v ročním rozpočtovém procesu pro Evropský parlament a Radu představovat hlavní referenční částku ve smyslu bodu 17 interinstitucionální dohody ze dne 2. prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení³¹.
- (29) Na toto nařízení se použijí horizontální finanční pravidla přijatá Evropským parlamentem a Radou na základě článku 322 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tato pravidla jsou stanovena ve finančním nařízení a stanoví zejména postup pro sestavení a plnění rozpočtu prostřednictvím grantů, veřejných zakázek, cen a nepřímého plnění rozpočtu a stanoví kontrolu odpovědnosti účastníků finančních operací. Pravidla přijatá na základě článku 322 SFEU se také týkají ochrany rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků, pokud jde o dodržování zásad právního státu v členských státech, vzhledem k tomu, že dodržování právního státu je nezbytným předpokladem pro řádné finanční řízení a účinné využívat finančních prostředků EU.
- (30) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013³², nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2988/95³³, nařízením Rady

³¹ Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1.

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

³³ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

(Euratom, ES) č. 2185/96³⁴ a nařízením Rady (EU) 2017/1939³⁵ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí a podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět v souladu s nařízením (EU, Euratom) č. 883/2013 a nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce vyšetřovat a stíhat podvody a jiné protiprávní jednání poškozující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371³⁶. V souladu s finančním nařízením musí všechny osoby nebo subjekty, které přijímají finanční prostředky Unie, plně spolupracovat při ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, Úřadu evropského veřejného žalobce a Evropskému účetnímu dvoru (EÚD) nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie udělily rovnocenná práva.

- (31) Druhy financování a metody provádění by se měly vybírat na základě toho, nakolik jsou schopny dosáhnout specifických cílů opatření a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontrolní opatření, administrativní zátěži a očekávanému riziku nedodržení předpisů. Co se týče grantů, mělo by se zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a stupnice jednotkových nákladů.
- (32) Politické cíle programu by měly být rovněž řešeny prostřednictvím finančních nástrojů a rozpočtových záruk v rámci politické kapitoly [...] fondu InvestEU.
- (33) Podle článku 94 rozhodnutí Rady 2013/755/EU³⁷ jsou subjekty usazené v zámořských zemích a územích způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž je příslušná zámořská země nebo území spojeno. Účast těchto subjektů na tomto programu by měla být přednostně zaměřena na projekty v rámci podprogramu Příroda a biologická rozmanitost.
- (34) Program by měl být otevřený pro účast třetích zemí v souladu s dohodami mezi Uníí a těmito zeměmi, jimiž se stanoví zvláštní podmínky pro jejich účast.
- (35) Třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), se mohou účastnit programů Unie v rámci spolupráce zavedené podle Dohody o EHP, která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody. Třetí země se mohou účastnit i na základě jiných právních nástrojů. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení za účelem udělení nezbytných práv a přístupu příslušné schvalující osobě, Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), jakož i Evropskému účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.

³⁴ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

³⁵ [Úplný název + info o Úř. věst. L].

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

³⁷ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (36) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 je třeba hodnotit tento program na základě informací shromážděných prostřednictvím zvláštních požadavků na monitorování, přičemž se zamezí nadměrné regulaci a administrativní zátěži, zejména pro členské státy. Tyto požadavky mohou případně obsahovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení účinků tohoto programu v terénu. Plný dopad programu vyplývá z nepřímých, dlouhodobých a obtížně měřitelných příspěvků k dosažení celé řady cílů Unie v oblasti životního prostředí a klimatu. Ke sledování programu by ukazatele přímého výstupu a požadavky na monitorování stanovené v tomto nařízení měly být doplněny sdružením zvláštních ukazatelů na úrovni projektu, které se popíší v pracovních programech nebo výzvách k podávání návrhů týkajících se mimo jiné sítě Natura 2000 a emisí některých látek znečišťujících ovzduší.
- (37) Za účelem umožnění přezkumu ukazatelů by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, aby mohla změnit ukazatele používané pro účely podávání zpráv o pokroku programu směrem k dosažení jeho obecných a specifických cílů, zejména s ohledem na jejich sladění s ukazateli stanovenými pro jiné programy Unie. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v Interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (38) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž příspěvku k udržitelnému rozvoji a dosažení cílů a záměrů právních předpisů, strategií, plánů a mezinárodních závazků Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a příslušných aspektů čisté energie, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků tohoto nařízení, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (39) Nařízení (EU) č. 1293/2013 by proto mělo být zrušeno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1 Předmět

Toto nařízení zavádí Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) (dále jen „program“).

Stanoví cíle programu, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

- 1) „strategickými projekty na ochranu přírody“ se rozumí projekty, které podporují dosažení cílů Unie v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti prováděním soudržných akčních programů v členských státech s cílem začlenit tyto cíle a priority do dalších politik a finančních nástrojů, mimo jiné prostřednictvím koordinovaného provádění prioritních akčních rámců zřízených podle směrnice 92/43/EHS;
- 2) „strategickými integrovanými projekty“ se rozumí projekty, které provádějí na regionální, multiregionální, vnitrostátní nebo nadnárodní úrovni akční plány nebo strategie v oblasti životního prostředí nebo klimatu vypracované orgány členských států a vyžadované zvláštními právními předpisy a politikou Unie v oblasti životního prostředí, klimatu nebo příslušných aspektů čisté energie, a zároveň zajistí zapojení zúčastněných stran a podporu koordinace a mobilizace nejméně jednoho dalšího unijního, vnitrostátního nebo soukromého finančního zdroje;
- 3) „projekty technické pomoci“ se rozumí projekty, které s ohledem na plnění cílů stanovených v článku 3 podporují rozvoj kapacity pro účast na standardních akčních projektech, přípravu strategických integrovaných projektů, přípravu pro vstup dalších finančních nástrojů Unie nebo jiná opatření nezbytná pro přípravu rozšíření nebo reprodukci výsledků z jiných projektů financovaných z programu, programů, které mu předcházely, nebo jiných programů Unie;
- 4) „standardními akčními projekty“ se rozumí projekty, jiné než strategické integrované projekty, strategické projekty na ochranu přírody nebo projekty technické pomoci, které sledují specifické cíle programu uvedené v čl. 3 odst. 2;
- 5) „operacemi kombinování zdrojů“ se rozumí opatření podporovaná z rozpočtu Unie, včetně opatření v rámci nástrojů kombinujících zdroje financování podle čl. 2 odst. 6 nařízení (EU, Euratom) 2018/... („finanční nařízení“), která kombinují nevratné formy podpory a/nebo finanční nástroje z rozpočtu Unie s vratnými formami podpory od rozvojových či jiných veřejných finančních institucí, jakož i od komerčních finančních institucí a investorů;
- 6) „právním subjektem“ se rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba založená a uznaná jako taková podle vnitrostátního práva, práva Unie nebo mezinárodního práva, která má právní subjektivitu a která smí vlastním jménem vykonávat práva a mít povinnosti, nebo subjekt bez právní subjektivity v souladu s čl. 190 odst. 2 písm. c) finančního nařízení.

Článek 3

Cíle programu

1. Obecným cílem tohoto programu je přispět k přechodu na čisté, oběhové, energeticky účinné, nízkouhlíkové hospodářství odolné vůči změně klimatu, a to i prostřednictvím přechodu na čistou energii, k ochraně a zlepšování kvality životního prostředí a k zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti, a tím přispět k udržitelnému rozvoji.
2. Program má tyto specifické cíle:
 - a) vyvíjet, předvádět a podporovat inovativní techniky a přístupy za účelem dosažení cílů právních předpisů a politiky Unie v oblasti životního prostředí

a klimatu, včetně přechodu na čistou energii, a přispět k uplatňování osvědčených postupů týkajících se ochrany přírody a biologické rozmanitosti;

- b) podporovat vypracování, provádění, sledování a prosazování příslušných právních předpisů a politik Unie, mimo jiné zlepšením správy prostřednictvím posílení kapacit veřejných a soukromých subjektů a zapojením občanské společnosti;
- c) podnítit rozsáhlé zavádění úspěšných technických a koncepčních řešení k provádění příslušných právních předpisů a politik Unie prostřednictvím reprodukce výsledků, začlenění souvisejících cílů do dalších politik a postupů veřejného a soukromého sektoru, mobilizace investic a zlepšení přístupu k financování.

Článek 4 Struktura programu

Program má tuto strukturu:

- 1) oblast Životní prostředí, která zahrnuje:
 - a) podprogram Příroda a biologická rozmanitost;
 - b) podprogram Oběhové hospodářství a kvalita života;
- 2) oblast Opatření v oblasti klimatu, která zahrnuje:
 - a) podprogram Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně;
 - b) podprogram Přechod na čistou energii.

Článek 5 Rozpočet

- 1. Finanční krytí pro provádění programu na období 2021–2027 činí 5 450 000 000 EUR v běžných cenách.
- 2. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 je následující:
 - a) 3 500 000 000 EUR pro oblast Životní prostředí, z čehož
 - 1) 2 150 000 000 EUR na podprogram Příroda a biologická rozmanitost a
 - 2) 1 350 000 000 EUR na podprogram Oběhové hospodářství a kvalita života;
 - b) 1 950 000 000 EUR na oblast Opatření v oblasti klimatu, z čehož
 - 1) 950 000 000 EUR na podprogram Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a
 - 2) 1 000 000 000 EUR na podprogram Přechod na čistou energii.
- 3. Částkami uvedenými v odstavcích 1 a 2 nejsou dotčena ustanovení o flexibilitě uvedená v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) ...³⁸ [nové nařízení o víceletém finančním rámci] a ve finančním nařízení.

³⁸ [Prosím vložte celý název a informace o Úř. věst.]

4. Částku uvedenou v odstavci 1 lze použít na technickou a správní pomoc určenou pro provádění programu, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti, včetně systémů informačních technologií na úrovni organizace.
5. Z prostředků programu mohou být financovány činnosti, kterými Komise podporuje přípravu, provádění a začleňování právních předpisů a politik Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a příslušných aspektů přechodu na čistou energii za účelem dosažení cílů stanovených v článku 3. Tyto činnosti mohou zahrnovat:
 - a) informační a komunikační činnosti včetně kampaní ke zvyšování informovanosti. Finanční zdroje přidělované na komunikační činnosti v souladu s tímto nařízením pokryjí rovněž sdělování na úrovni organizace týkající se politických priorit Unie, jakož i stavu uplatňování a provádění právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí, klimatu nebo příslušných aspektů čisté energie;
 - b) studie, průzkumy, modelování a tvorbu scénářů;
 - c) přípravu, provádění, monitorování, kontrolu a hodnocení projektů, které nejsou financovány z programu, politik, programů a právních předpisů;
 - d) semináře, konference a setkání;
 - e) vytváření sítí a platform pro šíření osvědčených postupů;
 - f) jiné činnosti.

Článek 6

Třetí země přidružené k programu

1. Program je otevřen těmto třetím zemím:
 - a) členové Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o EHP;
 - b) přístupující země, kandidátské země a potenciální kandidáti v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
 - c) země, na něž se vztahuje evropská politika sousedství, v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
 - d) jiné třetí země v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštní dohodě upravující účast třetí země na programu Unie za předpokladu, že tato dohoda
 - zajišťuje spravedlivou rovnováhu, pokud jde o příspěvky třetí země, která se účastní programů Unie, a přínos pro ni,
 - stanoví podmínky účasti na programech, včetně výpočtu finančních příspěvků pro jednotlivé programy a jejich správní náklady. Tyto příspěvky představují v souladu s čl. [21 odst. 5] finančního nařízení účelově vázané příjmy,

- nesvěřuje třetí zemi rozhodovací pravomoc ohledně programu,
 - zaručuje práva Unie zajistit řádné finanční řízení a chránit její finanční zájmy.
2. Pokud se třetí země účastní programu na základě rozhodnutí podle mezinárodní dohody nebo jiného právního nástroje, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a Evropskému účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě úřadu OLAF tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekci na místě, stanovené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF).

Článek 7

Součinnost s ostatními programy Unie

Program je prováděn způsobem, který zajišťuje jeho soulad s Evropským fondem pro regionální rozvoj, Evropským sociálním fondem, Fondem soudržnosti, Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a Evropským námořním a rybářským fondem, programem Horizont Evropa, Nástrojem pro propojení Evropy a fondem InvestEU, aby bylo možné vytvářet synergie, zejména pokud jde o strategické projekty na ochranu přírody a strategické integrované projekty, a podporovat využití a reprodukci řešení vyvinutých v rámci programu.

Článek 8

Provádění a formy financování z prostředků Unie

1. Program se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení společně se subjekty uvedenými v [čl. 61 odst. 1 písm. c)] finančního nařízení.
2. Program může poskytovat financování jednou z forem stanovených ve finančním nařízení, zejména formou grantů, cen, a zadávání veřejných zakázek. Zároveň může poskytovat financování formou finančních nástrojů v rámci operací kombinování zdrojů.

KAPITOLA II ZPŮSOBILOST

Článek 9

Granty

Granty v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VIII finančního nařízení.

Článek 10

Způsobilá opatření

1. Pro financování jsou způsobilá pouze opatření určená k provádění cílů uvedených v článku 3.
2. Granty mohou financovat tyto druhy opatření:

- a) strategické projekty na ochranu přírody v rámci podprogramu podle čl. 4 bodu 1 písm. a);
 - b) strategické integrované projekty v rámci podprogramů podle čl. 4 bodu 1 písm. b) a bodu 2 písm. a) a b);
 - c) projekty technické pomoci;
 - d) standardní akční projekty;
 - e) ostatní opatření, jež jsou nezbytná pro dosažení obecných cílů uvedených v čl. 3 odst. 1.
3. Projekty v rámci podprogramu Příroda a biologická rozmanitost týkající se řízení, obnovy a monitorování lokalit Natura 2000 podle směrnic 92/43/EHS a 2009/147/ES jsou podporovány v souladu s prioritními akčními rámci stanovenými podle směrnice 92/43/EHS.
4. Granty mohou financovat činnosti mimo Unii za předpokladu, že projekt sleduje cíle Unie v oblasti životního prostředí a klimatu a činnosti mimo Unii jsou nezbytné k zajištění účinnosti zásahů prováděných na územích členských států.
5. Granty na provozní náklady poskytují podporu na fungování neziskových subjektů, které jsou zapojeny do vytváření, provádění a prosazování politiky a právních předpisů Unie a které jsou činné především v oblasti životního prostředí nebo klimatu, včetně přechodu na čistou energii.

Článek 11 *Způsobilé subjekty*

1. Kromě kritérií stanovených v článku [197] finančního nařízení se použijí kritéria způsobilosti stanovená v odstavcích 2 až 3.
2. Způsobilé jsou tyto subjekty:
- a) právní subjekty usazené v jedné z těchto zemí nebo na jednom z těchto území:
 - 1) členský stát nebo zámořská země nebo území s ním spojené;
 - 2) třetí země přidružená k programu;
 - 3) jiná třetí země uvedená v pracovním programu za podmínek uvedených v odstavcích 4 až 6;
 - b) jakýkoli právní subjekt založený podle práva Unie nebo jakákoli mezinárodní organizace;
3. Fyzické osoby nejsou způsobilé.
4. Právní subjekty usazené ve třetí zemi, která není přidružena k programu, jsou ve výjimečných případech způsobilé k účasti, pokud je to nezbytné pro dosažení cílů daného opatření, aby se zajistila účinnost intervencí uskutečněných v Unii.
5. Právní subjekty účastníci se konsorcia nejméně tří nezávislých subjektů, které jsou usazeny v různých členských státech nebo v zámořských zemích nebo na územích spojených s těmito státy nebo ve třetích zemích přidružených k programu nebo v jiných třetích zemích, jsou způsobilé.
6. Právní subjekty usazené ve třetí zemi, která není přidružena k programu, nesou v zásadě náklady své účasti.

Článek 12
Výzvy k předkládání návrhů

Aniž je dotčen článek [188] finančního nařízení, mohou být granty poskytnuty subjektům uvedeným v příloze I bez výzvy k předkládání návrhů.

Článek 13
Kritéria pro udělení grantu

Kritéria pro udělení grantu jsou stanovena ve výzvě k předkládání návrhů a jsou v nich zohledněny tyto aspekty:

- a) projekty financované z programu nesmí narušit cíle programu v oblasti životního prostředí, klimatu nebo příslušných aspektů čisté energie, a pokud možno podporují využívání ekologických veřejných zakázek;
- b) upřednostněny jsou projekty, které přináší vedlejší přínosy a podporují součinnost mezi podprogramy podle článku 4;
- c) upřednostněny jsou projekty, které mají největší potenciál, že budou opětovně použity a převzaty veřejným nebo soukromým sektorem nebo že přitáhnou největší investice nebo finanční zdroje (katalytický potenciál);
- d) je zajištěna reprodukovatelnost výsledků standardních akčních projektů;
- e) projekty, které vycházejí z výsledků projektů financovaných z programu, programů, které mu předcházely, nebo jiných fondů Unie nebo je vylepšují, získají v hodnocení bonus;
- f) zvláštní pozornost se případně věnuje projektům v zeměpisných oblastech se zvláštními potřebami nebo ve zranitelných oblastech, jako jsou oblasti se specifickými problémy v oblasti životního prostředí nebo oblasti s přírodními omezeními, přeshraniční oblasti nebo nejvzdálenější regiony.

Článek 14
Způsobilé náklady související s nákupem pozemků

Kromě kritérií stanovených v článku [186] finančního nařízení se náklady na nákup pozemků považují za způsobilé za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:

- a) nákup přispěje ke zlepšení, k udržení a k obnově celistvosti sítě Natura 2000 zřízené podle článku 3 směrnice 92/43/EHS, včetně lepšího propojení vytvořením koridorů nebo spojovacích ostrůvků nebo jiných prvků zelené infrastruktury;
- b) nákup pozemku je jedinou nebo nákladově nejefektivnější možností, jak dosáhnout požadovaného ochranného výsledku;
- c) koupený pozemek je dlouhodobě vyhrazen pro způsoby užití, které jsou v souladu se specifickými cíli programu;
- d) dotýcný členský stát převodem nebo jiným způsobem zajistí dlouhodobé postoupení tohoto pozemku pro účely ochrany přírody.

Článek 15

Kumulativní, doplňkové a kombinované financování

1. Na opatření, na něž byl získán příspěvek z jiného programu Unie, lze rovněž získat příspěvek v rámci programu, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Příspěvek k opatření z jednotlivých programů Unie podléhá pravidlům těchto programů. Kumulativní financování nepřesáhne celkové způsobilé náklady na opatření a podporu z různých programů Unie lze vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, v nichž jsou stanoveny podmínky podpory.
2. Opatření, která získala osvědčení „Pečeť excellence“, nebo která splňují následující kumulativní srovnávací podmínky:
 - a) byla posouzena ve výzvě k předkládání návrhů v rámci programu;
 - b) splňují minimální požadavky na kvalitu uvedené v této výzvě k předkládání návrhů;
 - c) nesmějí být financovány v rámci této výzvy k předkládání návrhů z důvodu rozpočtových omezení,

mohou získat podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti, Evropského sociálního fondu + a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v souladu s čl. [67] odst. 5 nařízení (EU) XX [nařízení o společných ustanoveních] a článkem [8] nařízení (EU) XX [o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky] za předpokladu, že jsou v souladu s cíli příslušného programu. Použijí se pravidla pro poskytování podpory z fondu.

KAPITOLA III

OPERACE KOMBINOVÁNÍ ZDROJŮ

Článek 16

Operace kombinování zdrojů

Operace kombinování zdrojů v rámci tohoto programu se provádějí v souladu s [nařízením o fondu InvestEU] a hlavou X finančního nařízení.

KAPITOLA IV

PROGRAMOVÁNÍ, MONITOROVÁNÍ, PODÁVÁNÍ ZPRÁV A HODNOCENÍ

Článek 17

Pracovní program

1. Program se provádí prostřednictvím alespoň dvou víceletých pracovních programů uvedených v článku 110 finančního nařízení. V pracovních programech se případně stanoví celková částka vyhrazená pro operace kombinování zdrojů.
2. Každý víceletý pracovní program stanoví v souladu s cíli stanovenými v článku 3:
 - a) rozdělení prostředků v rámci každého podprogramu mezi potřeby těchto podprogramů a mezi jednotlivé druhy financování;
 - b) témata projektů nebo specifické potřeby, na jejichž základě došlo k předběžnému přidělení prostředků na projekty podle čl. 10 odst. 2 písm. c) a d);
 - c) cílové plány, pro něž lze požadovat financování projektů podle čl. 10 odst. 2 písm. b);

- d) maximální období způsobilosti pro provádění projektu.

Článek 18

Monitorování a podávání zpráv

1. Ukazatele pro podávání zpráv o pokroku dosaženého při plnění cílů programu stanovených v článku 3 jsou uvedeny v příloze II.
2. K zajištění účinného posouzení pokroku dosaženého při plnění cílů programu je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 21, jimiž se v případě potřeby mění příloha II za účelem přezkumu nebo doplnění ukazatelů a doplňuje toto nařízení o ustanovení týkající se stanovení rámce monitorování a hodnocení.
3. Systém podávání zpráv o výkonnosti programu zajistí, aby údaje pro monitorování provádění programu a jeho výsledků byly shromažďovány účinně, účelně a včas. Za tímto účelem se příjemcům finančních prostředků Unie uloží přiměřené požadavky na podávání zpráv, aby se umožnil sběr slučitelných ukazatelů výstupu a dopadu na úrovni projektů u všech příslušných specifických cílů politiky v oblasti životního prostředí a klimatu, mimo jiné cílů týkajících se sítě Natura 2000 a emisí některých atmosférických znečišťujících látek, včetně CO₂.
4. Komise pravidelně sleduje začleňování cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti do ostatních politik, včetně výše výdajů, a podává o tom zprávy. Přínos tohoto nařízení k cíli platnému pro celý rozpočet, tj. 25 % výdajů, jež přispívají ke klimatickým cílům, se sleduje v unijním systému ukazatelů v oblasti klimatu. Výdaje na biologickou rozmanitost se sledují pomocí specifického souboru ukazatelů. Uvedené metody sledování se na přiměřené úrovni členění použijí k vyčíslení prostředků na závazky, které mají přispět k dosahování cílů v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027. Výdaje se každoročně předkládají v rozpočtu programového prohlášení. O příspěvku programu k plnění cílů Unie v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti se v rámci hodnocení a výroční zprávy pravidelně podávají zprávy.
5. Komise posuzuje také spolupůsobení mezi programem a ostatními doplňkovými programy Unie a mezi jeho podprogramy.

Článek 19

Hodnocení

1. Hodnocení se provádějí včas tak, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu.
2. Průběžné hodnocení programu se provede, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu.
3. Na konci provádění programu, avšak nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v čl. 1 druhém pododstavci provede Komise závěrečné hodnocení programu.
4. Komise sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

KAPITOLA V PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 20

Informace, komunikace a publicita

1. Příjemci finančních prostředků Unie uvádějí původ a zajišťují viditelnost těchto prostředků (zejména při propagaci projektů a jejich výsledků) tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně médií a veřejnosti.
2. Komise provádí k programu a jeho opatřením a výsledkům informační a komunikační kampaně. Finanční zdroje vyčleněné na program rovněž přispívají ke sdělování politických priorit Unie na úrovni organizace, souvisejí-li s cíli uvedenými v článku 3.

Článek 21

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 18 odst. 2 je svěřena Komisi do 31. prosince 2028.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 18 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v Interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 18 odst. 2 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 22

Zrušení

Nařízení (EU) č. 1293/2013 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

Článek 23
Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna příslušných opatření až do jejich ukončení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 614/2007³⁹ a nařízení (EU) č. 1293/2013, které se na příslušné projekty použijí až do jejich ukončení.
2. Finanční krytí programu může zahrnovat i výdaje na technickou a administrativní pomoc potřebné na zajištění přechodu mezi programem a opatřeními přijatými podle nařízení (EU) č. 614/2007 a (EU) č. 1293/2013.
3. V případě potřeby lze do rozpočtu na období po 31. prosinci 2027 začlenit i prostředky na pokrytí výdajů stanovených v čl. 5 odst. 4, aby bylo možno řídit projekty, které nebudou do té doby dokončeny.
4. Do finančních nástrojů zřízených v rámci [fondu InvestEU] lze investovat prostředky získané z dřívějších operací v rámci finančních nástrojů zřízených podle nařízení (EU) č. 1293/2013.
5. K financování programu se v souladu s článkem 21 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012⁴⁰ použijí prostředky spojené s účelově vázanými příjmy, které pocházejí ze zpětného získání neoprávněně vyplacených částek podle nařízení (ES) č. 614/2007 nebo nařízení (ES) č. 1293/2013.

Článek 24
Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně

Za Radu
předseda/předsedkyně

³⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 614/2007 ze dne 23. května 2007 o finančním nástroji pro životní prostředí (LIFE+) (Úř. věst. L 149, 9.6.2007, s. 1).

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1).

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) a o zrušení nařízení (EU) č. 1293/2013

1.2. Příslušné oblasti politik (*skupina programů*)

III. Přírodní zdroje a životní prostředí

1.3. Návrh/podnět se týká:

☐ nové akce

☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci⁴¹

☒ prodloužení stávající akce

☐ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.4. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.4.1. *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

Očekává se, že nařízení vstoupí s v platnost dne 1. ledna 2021.

Jeho provádění bude předcházet:

- některé přípravné činnosti uskutečňované v rámci stávajícího programu, zejména nezbytné pro včasné zahájení provádění podprogramu Příroda a biologická rozmanitost,
- přijetí víceletého pracovního programu, který stanoví rozdělení prostředků v rámci každého podprogramu mezi jednotlivé typy financování, témata projektů či specifické potřeby, pro něž se vyžaduje předběžné přidělení prostředků, druhy cílových plánů, pro něž může být požadováno financování strategických integrovaných projektů, jakož i maximální období způsobilosti pro provádění projektů.

1.4.2. *Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účelnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států*

Důvody pro opatření na evropské úrovni (*ex ante*)

Přidaná hodnota programu spočívá v jeho katalytické roli při podpoře politiky Unie v oblasti životního prostředí a klimatu, jakož i v činnostech k dosažení cílů Unie v oblasti životního prostředí a klimatu, včetně příslušných aspektů přechodu na čistou energii v celé Unii.

Problémy životního prostředí, včetně změny klimatu, svou podstatou přesahují politické, právní i lidmi vytvořené hranice a nelze je adekvátně řešit na úrovni členských států. Účinné řešení těchto problémů, předcházení chybám v koordinaci a snadnější koordinované začlenění

⁴¹ Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

problematiky životního prostředí a klimatu do celého rozpočtu Unie cílenými opatřeními vyžaduje zásah Unie v podobě konkrétního nástroje pro životní prostředí a oblast klimatu, který bude zahrnovat také energetickou účinnost a energii z obnovitelných zdrojů.

Účinnějšího provádění je dosaženo, neboť program LIFE přispívá k vytváření, provádění a prosazování politiky a právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí a klimatu, přičemž na úrovni Unie zajišťuje koordinaci a poskytuje platformu pro sdílení osvědčených postupů a demonstraci účinnějších řešení, včetně přechodu na čistou energii, určených k širší reprodukci v Unii.

Program LIFE umožňuje lepší rozdělení odpovědnosti a zároveň podporuje solidaritu při řízení/zachování environmentálního bohatství, které je většinou veřejným majetkem a není rozloženo po celé Unii rovnoměrně. S tím související náklady a přínosy nejsou normálně na trhu viditelné, a v důsledku toho je pro řádné fungování jednotného trhu zapotřebí zajistit sdílení související zátěže.

Program LIFE se zaměřuje na relativně malé projekty, přičemž poskytuje jednorázové investice potřebné v určité oblasti, odstraňuje počáteční překážky a testuje nové přístupy, které zase podněcují širší opatření a začleňování politiky v oblasti životního prostředí a klimatu do hlavních výdajových nástrojů Unie.

Prostřednictvím strategických integrovaných projektů a strategických projektů na ochranu přírody vytváří program synergie napříč unijními a vnitrostátními fondy a usnadňuje provádění právních předpisů Unie.

Program LIFE navíc financuje opatření, která by byla jinak samotnými členskými státy financována nedostatečně. Některé právní předpisy Unie v oblasti životního prostředí, jako je směrnice o stanovištích a směrnice o národních emisních stropích, výslovně uznávají, že finanční prostředky Unie jsou k dosažení jejich cílů nezbytné.

Očekávaná vytvořená přidaná hodnota Unie (*ex post*) souvisí s jeho katalytickým účinkem, a tudíž s dopadem

- nových/pozměněných právních předpisů a politik dohodnutých a prováděných na mezinárodní úrovni (např. Pařížská dohoda) a na úrovni Unie,
- zavádění nových inovativních technik, přístupů a osvědčených postupů a
- uplatňování úspěšných technických a koncepčních řešení pro začlenění cílů v oblasti životního prostředí, klimatu a čisté energie do jiných politik a do praxe veřejného a soukromého sektoru.

1.4.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Závěrečné hodnocení programu LIFE+ (2007–2013) došlo k závěru, že program byl při podpoře provádění politiky a právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí se značnou přidanou hodnotou Unie úspěšný. Hodnocení však také zjistilo několik nedostatků. Jejich převážnou většinu vyřešilo zavedení změn koncepce stávajícího programu LIFE (2014–2020).

Účinnost těchto změn byla podrobně zkoumána v nedávném hodnocení programu LIFE v polovině období. Ačkoli se toto hodnocení uskutečnilo v rané fázi provádění programu, kdy byly zahájeny pouze projekty na roky 2014 a 2015, potvrdilo, že program má potenciál být účinný, účelný a relevantní a přispívá ke strategii Evropa 2020. Kromě toho velká většina zúčastněných stran, které se podílely na veřejné konzultaci, nahlíží na program LIFE jako na velmi důležitý nástroj k řešení priorit v oblasti životního prostředí a klimatu.

Závěry vyvozené z hodnocení v polovině období a případně doporučení z jiných přezkumů programu LIFE jsou shrnuty níže. Týkají se tří aspektů: relevantnosti, soudržnosti a pokrytí

programu, účelnosti a katalytického účinku a účinnosti a zjednodušení. Některé závěry již byly zohledněny při provádění stávajícího programu.

1. Relevantnost, soudržnost a pokrytí

- Program LIFE a jeho obecné cíle jsou relevantní a zaměřují se na stávající priority politiky v oblasti životního prostředí a klimatu. Těmto potřebám také odpovídá šest prioritních oblastí vymezených ve stávajícím nařízení o programu LIFE.
- Zhruba 13 % projektů LIFE má dopad na více než jednu tematickou oblast. Tyto „přesahy“ jsou synergické: s ohledem na vzájemnou závislost přírodních zdrojů jsou víceúčelové projekty účinnější. Jejich kombinovaný dopad získal během hodnocení bonusové body.
- Kvůli malému rozpočtu, šíři sledovaných cílů politiky a novým problémům nebudou možná do konce programového období řešeny všechny oblasti odpovídajícím způsobem. Kritické množství umožňující vyvolat změnu ve všech záležitostech životního prostředí a klimatu by vyžadovalo značné navýšení rozpočtu.
- Zmenšení tematického rozsahu programu by však mělo kritické důsledky pro zvládnutí jedné nebo více priorit programu (např. účinné využívání zdrojů, kvalita vody a ovzduší, snížení emisí skleníkových plynů, příroda a biologická rozmanitost, včetně ochrany mořských zdrojů atd.).
- Překrývání mezi granty financovanými z programu LIFE a jinými programy Unie (např. demonstračními projekty v rámci programu Horizont 2020) jsou synergické, jelikož tyto programy mají různé, avšak navzájem provázané cíle a činnosti, a zároveň se liší co do velikosti a povahy. V některých oblastech (např. v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti, včetně mořských ekosystémů) hraje program jedinečnou a zásadní úlohu. Součinnost a doplňkovost lze vysledovat především ve výzkumných programech, programech soudržnosti a programech pro rozvoj venkova. Systematický rozvoj mechanismů pro součinnost by nicméně mohl nabídnout prostor pro zlepšení.

2. Účelnost a katalytický účinek

- Jako účelné prováděcí mechanismy se obecně prokázaly různé typy grantů (standardní akční projekty, integrované projekty, technická pomoc pro integrované projekty, přípravné projekty a podpora nevládních organizací).
- Integrované projekty, které koordinují provádění opatření ve velkém územním měřítku, ukázaly významný potenciál ke zvýšení katalytického účinku programu LIFE. Očekává se, že financování programu LIFE ve výši 251,7 milionu EUR na integrované projekty v rámci tohoto programu v období 2014–2020 podnítl investice do opatření v oblasti životního prostředí a klimatu v přibližné výši celkem 5,7 miliard EUR. Tím pádem za každé euro, které se vydá v rámci programu LIFE, se koordinovaně použije dalších 22 EUR z jiných zdrojů na cíle v oblasti životního prostředí a klimatu.
- Pilotní finanční nástroj s názvem Soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost (PF4EE) je zaměřen na vybudování kapacit finančních institucí pro vývoj a zkoušení specifických úvěrových produktů zaměřených na investice soukromého sektoru do opatření v oblasti energetické účinnosti. Tento nástroj prokázal dobré využití a po pilotní fázi možnost rozšíření pilotních projektů v oblasti úvěrů do energetické účinnosti prostřednictvím příslušných finančních nástrojů mobilizovaných programy Unie, zejména v rámci budoucího fondu InvestEU.
- Výbor regionů vyzval k tomu, aby program LIFE dosáhl větší doplňkovosti mezi nástrojem PF4EE a dalšími příslušnými finančními nástroji.

- Pilotní finanční nástroj s názvem Nástroj financování přírodního kapitálu (NCFF) poskytuje úvěry, kapitál a záruky pro opatření na ochranu přírody a přizpůsobení se změně klimatu, která mohou vytvářet příjmy nebo ušetřit náklady. Cílem je vytvořit zásobu reprodukovatelných a financovatelných operací, které poslouží jako „ověření koncepce“, aby potenciálním investorům demonstrovaly atraktivnost operací přímo zaměřených na řešení cílů v oblasti biologické rozmanitosti a přizpůsobení se změně klimatu. Nástroj zaznamenal malý ohlas, protože se musely přizpůsobit bankovní postupy týkající se posuzování návratnosti takových investic a zvýšit kvalita projektových žádostí. V návaznosti na hodnocení programu LIFE v polovině období se provedlo několik úprav, aby se zvýšila viditelnost nástroje a zprovoznil nástroj technické pomoci. Výsledkem byl lepší plán provádění projektů. Jedním z doporučení, jímž je třeba se nadále zabývat, je doplnění této finanční podpory cílenými granty (kombinování zdrojů).

- Zadávání veřejných zakázek je považováno za hodnotný mechanismus pro poskytování cílené podpory při přípravě právních předpisů a politiky v oblasti životního prostředí a klimatu a jejich provádění a prosazování. Mají významný katalytický účinek.

3. Účinnost a zjednodušení

- Přenesení řízení z Komise na Výkonnou agenturu pro malé a střední podniky (EASME) přineslo úspory nákladů a zlepšení účinnosti programu, protože při provádění velkého počtu homogenních a normalizovaných činností potřebných pro řízení grantů vznikly úspory z rozsahu.

- Program LIFE je ve srovnání s jinými programy Unie poměrně účinný. Náklady na řízení programu LIFE jsou z relativního hlediska významně nižší než náklady na řízení jiných podobných programů (např. COSME a Horizont 2020). Postupy řízení, při nichž se využila externí podpora pro monitorování projektů, vedly k mimořádně vysoké míře úspěšnosti projektu a velmi nízké chybovosti (0,25 % v roce 2017, což je nejnižší chybovost napříč všemi programy Unie).

Co lze ještě udělat:

- Cílenější směřování projektů na klíčové priority by mohlo zvýšit jejich zaměření a výkonnost, zejména v podprogramu Životní prostředí, kde jsou tematické priority v současnosti vymezeny v nařízení na období sedmi let. Novým prioritám, které se objeví v průběhu sedmiletého programového období (jako je oběhové hospodářství a související odvětví, například plasty), nebo jiným prioritám, které nejsou v projektech patřičně zacílené (jsou vybrané v návaznosti na výzvy k předkládání návrhů na základě přístupu zdola nahoru), možná nebyl věnován dostatečný počet intervencí.

- Příjemci považují administrativní zátěž za příliš vysokou. Je proto třeba zjednodušit nařízení a postup podávání žádostí a zpráv. Některá zjednodušující opatření již byla zavedena a další se v současné době zkoušejí.

- Účast příjemců z některých členských států je nízká, což představuje riziko oslabení katalytického účinku programu. Využití vnitrostátních přidělů se při řešení tohoto problému ukázalo jako neúčinné: výsledkem byla nižší účast zemí, které se účastnily více, aniž by došlo ke zvýšení účasti ostatních zemí. Od roku 2018 se proto tento postup ruší. Ačkoli se granty na budování kapacit zavedené v roce 2014 nadále udělují a na závěry je příliš brzy, zdá se, že výsledky jsou nejednoznačné. Měly by se hledat nové způsoby pro zmírnění nerovnoměrné účasti.

- Čím větší je reprodukce projektových výsledků, tím větší je katalytický účinek programu LIFE. Ve zprávě z roku 2016 se uvádí, že ačkoli přibližně tři čtvrtina projektů má

dobrý potenciál pro reprodukci, v oblasti skutečné reprodukce existuje stále prostor pro zlepšení. Příjemci jako hlavní překážky uvádějí nedostatek: finančních prostředků, zájmu a pochopení naléhavosti u subjektů přijímajících rozhodnutí, konkrétních informací a komunikace přenosných řešení a kapacity v oblasti investičního plánování.

1.4.4. *Soulad a možná synergie s dalšími vhodnými nástroji*

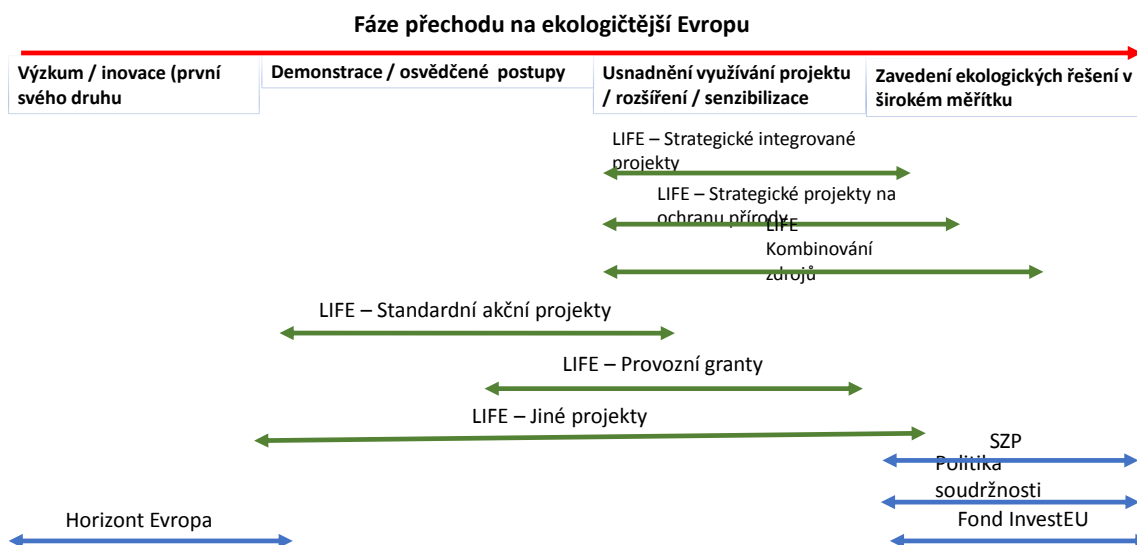
Program LIFE se jako jediný fond Unie zaměřuje výlučně na cíle v oblasti životního prostředí a klimatu, včetně přechodu na čistou energii. Zaměřuje se na mezeru mezi programy Unie, jež poskytují podporu na výzkum a inovace na jedné straně, a programy Unie, z nichž se financuje rozsáhlé zavádění opatření na straně druhé (viz obrázek 1 níže).

Jak je vidět na obrázku 1, první fáze s názvem „výzkum/inovace“ zahrnuje primární výzkum, který zvyšuje úroveň vědeckého poznání a technické demonstrace, s cílem prokázat životaschopnost inovací. Na tuto oblast se program LIFE s výjimkou výzkumných činností malého rozsahu, které v projektech podporují jiné cíle, nevztahuje. V druhé fázi s názvem „demonstrace/osvědčené postupy“ dochází k testování, demonstraci a pilotnímu prokázání účinnosti nových technologií, přístupů nebo politik jako způsob provádění politiky. Z programu LIFE se financují převážně opatření, která spadají do této fáze, zejména standardní „tradiční“ akční projekty. Z programu LIFE se financují i opatření ve třetí fázi s názvem „usnadnění využívání/rozšiřování/zvyšování povědomí“, například prostřednictvím strategických integrovaných projektů a činností na podporu přechodu na čistou energii. V této fázi se v rámci projektů připravuje půda pro rozsáhlé zavádění vhodných technologií a přístupů. Čtvrtá fáze s názvem „rozsáhlé financování ekologických řešení“ se týká oblastí, kde existují důvěryhodné technologie, přístupy nebo politiky, ale hlavní překážkou je přístup k finančním prostředkům. Z programu LIFE se neposkytují finanční prostředky na realizaci v širokém měřítku.

Zatímco činnostmi programu LIFE se některé problémy řeší přímo v terénu, hlavní dopad programu je nepřímý prostřednictvím jeho katalytické úlohy: podpory opatření v malém měřítku, jejichž záměrem je zahájit, rozšířit nebo urychlit postupy udržitelné produkce, distribuce a spotřeby:

- usnadněním rozvoje a výměny osvědčených postupů a znalostí,
- budováním kapacit a urychlením provádění právních předpisů a politik v oblasti životního prostředí a klimatu,
- pomocí zúčastněným stranám při testování technologií a řešení malého rozsahu a
- získáváním finančních prostředků z jiných zdrojů.

Obrázek 1. Rozsah programu LIFE a ostatních hlavních programů a fondů EU

Zdroj: Evropská komise

V posouzení dopadů se potvrzují závěry z hodnocení programu LIFE v polovině období, že překrývání fází financování, které se týkají provádění a tvorby politiky v oblasti životního prostředí a klimatu, je synergické (viz obrázek 1 výše).

Synergie budou rozvíjeny zejména s fondem [InvestEU], konkrétně s jeho částí zaměřenou na udržitelnou infrastrukturu, [s programem Horizont Evropa, s Evropským fondem pro regionální rozvoj, Fondem soudržnosti, Evropským sociálním fondem+, Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a Evropským námořním a rybářským fondem].

Program LIFE je koncipován tak, aby podporoval demonstrační techniky, přístupy a osvědčené postupy, které lze reprodukovat a rozšířit na rozsáhlejší programy. Strategické integrované projekty programu LIFE mobilizují další evropské, vnitrostátní, regionální a soukromé prostředky na provádění klíčových plánů v oblasti životního prostředí a klimatu (např. plány povodí, plány čistého ovzduší atd.). Zejména v případě podprogramu Příroda a biologická rozmanitost budou strategické projekty na ochranu přírody provádět soudržné akční programy za účelem začlenění cílů a priorit Unie v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti do dalších politik a finančních nástrojů, mimo jiné prostřednictvím koordinovaného provádění prioritních akčních rámců zřízených podle směrnice 92/43/EHS. Účelem těchto projektů je koordinovat dostupné zdroje na podporu cílů v oblasti ochrany přírody a biologické rozmanitosti, a tak zlepšit jejich začleňování.

V posouzení dopadů se rovněž zkoumaly dvě specifické možnosti týkající se oblasti působnosti programu s cílem lépe rozvíjet možné synergie, řešit mezery a překrývání:

Na jedné straně se s ohledem na podobné cíle a fáze podprogramu LIFE pro oblast klimatu začleněním opatření na podporu přechodu na čistou energii upevní celková soudržnost a synergie programu při provádění politik Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a čisté energie.

Na druhé straně se pokračováním financování programu BEST⁴² v rámci podprogramu Příroda a biologická rozmanitost programu LIFE odstraní nedostatky týkající se financování v oblasti biologické rozmanitosti v nejvzdálenějších regionech a zamořských zemích a územích a umožní se proces dalšího rozvoje synergií, který byl zahájen již v rámci programu BEST.

1.5. Doba trvání akce a finanční dopad

☒ **Časově omezená doba trvání**

☒ s účinkem od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027

☒ Finanční dopad od roku 2021 do roku 2027 pro prostředky na závazky a od roku 2021 do roku 2036 pro prostředky na platby

☐ **Časově neomezená doba trvání**

Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
poté plné fungování.

1.6. Předpokládaný způsob řízení⁴³

☒ **Přímé řízení** Komisí

☒ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,

☒ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ **Sdílené řízení** s členskými státy

☒ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

☒ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,

☒ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),

☒ EIB a Evropský investiční fond,

☒ subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,

☒ veřejnoprávní subjekty,

☒ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém poskytují dostatečné finanční záruky,

☒ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství soukromého a veřejného sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,

☐ osoby pověřené prováděním zvláštních činností v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V SFEU a určené v příslušném základním právním aktu.

Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.

Poznámky:

⁴² Vzhledem k absenci specifického právního základu rozhoduje o financování tohoto programu každý rok rozpočtový orgán: v roce 2018 bylo financováno přípravné opatření. Podle finančního nařízení má přípravná akce připravit návrh na přijetí budoucích opatření a nesmí být obnovena na období delší než 3 po sobě jdoucí roky. Je proto třeba stanovit finanční rámec pro pokračování programu BEST po roce 2020.

⁴³ Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

Provádění programu může být svěřeno výkonné agentuře s výhradou výsledku analýzy nákladů a přínosů a souvisejících rozhodnutí, která mají být přijata.

Ad hoc a pro omezenou část finančního krytí programu lze použít nepřímé řízení svěřením úkolů souvisejících s plněním rozpočtu mezinárodním organizacím, Evropské investiční bance nebo Evropskému investičnímu fondu či jiným organizacím. To bude záviset na povaze daných úkolů.

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro monitorování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Hodnocení v polovině období shledalo stávající monitorování a hodnocení jako převážně efektivní a účinné.

Z hlediska využívání finančních prostředků v projektech vyplývá z výsledků následných kontrol programu LIFE+, jakož i z výsledků monitorování projektů LIFE na místě, že velmi vysoké procento projektů má dobré výsledky a že míra chybovosti programu, tj. částka která je považována za rizikovou, je výrazně pod dvouprocentním referenčním prahem významnosti a nadále klesá: v roce 2012 to bylo 2,27 EUR na každých vynaložených 100 EUR, přičemž v roce 2015 klesla tato částka na 1,24 EUR, v roce 2016 na 0,44 EUR a v roce 2017 až na 0,25 EUR – což představuje nejnižší úroveň ve všech programech Unie.

Monitorování programu vychází z poznatků získaných z předchozích programů a provádí se:

1. na úrovni projektu a

2. na úrovni programu.

1. Ve všech návrzích se uvedou očekávané výsledky vyjádřené výsledky na úrovni projektů. Tyto výsledky jsou definovány podle předem určených klíčových ukazatelů výkonnosti. Tyto ukazatele jsou v případě projektů schváleny monitorovacím týmem a projektovým úředníkem a představují základ pro sledování pokroku projektu. Ve zprávě v polovině období a v závěrečné zprávě se ukazatele pravidelně aktualizují a očekávané hodnoty se porovnávají se skutečnými hodnotami.

V případě projektů v oblasti životního prostředí, přírody a biologické rozmanitosti a opatření v oblasti klimatu se monitorovací návštěvy plánují alespoň jednou za rok a každý projekt navštíví zaměstnanci Komise alespoň jednou. Příjemce dostává zpětnou vazbu, aby mohl zlepšit svou výkonnost. Na začátku každého projektu se vytvoří monitorovací soubor v podobě stručné zprávy obsahující popis projektu, shrnutí opatření a očekávané výstupy a výsledky. Výroční kontroly monitorovacího týmu poskytují přehled o provádění projektu a včas odhalí problémy, které se okamžitě řeší. To přispívá k vysoké míře úspěšnosti projektů a nízké míře chybovosti programu.

Spolu se závěrečnou zprávou se v každém projektu musí předložit plán na období po ukončení programu LIFE, který bude mimo jiné obsahovat seznam očekávaných dopadů, jenž bude základem pro hodnocení udržitelnosti výsledků projektu. Současná praxe monitorovacích návštěv *ex post* u vybraných projektů bude pokračovat i nadále. Takto se získají informace o reprodukovatelnosti projektů po uplynutí jednoho roku a přispěje to k posouzení katalytického účinku programu.

2. Víceleté pracovní programy stanoví na úrovni programu specifické tematické priority na dobu jejich trvání a specifické cíle včetně očekávaných výstupů (např. očekávaný počet strategických integrovaných projektů, pokrytí síť Natura 2000 projekty LIFE, pokrytí oblasti povodí projekty LIFE). Každý rok po skončení výzvy k předkládání návrhů Komise analyzuje, zda se v dané oblasti opatření financoval dostatečný počet projektů, a provede potřebné úpravy, aby bylo dosaženo střednědobého cíle.

Hlavní úspěchy dosažené v jednotlivých prioritách se prezentují na skupinových zasedáních a jsou shrnuty v tematických zprávách. Jsou jedním z hlavních nástrojů používaných k šíření výsledků a při vypracovávání a provádění politiky.

Je obzvláště obtížné posoudit katalytický účinek programu, zejména kvůli široké škále financovaných iniciativ a skutečnosti, že katalytický účinek projektů se projeví hlavně v dlouhodobém horizontu, až po ukončení projektů. Je proto nezbytné najít rovnováhu mezi potřebou získat podrobné a relevantní údaje na straně jedné a souvisejícími náklady a administrativní zátěží pro příjemce na straně druhé.

Za tímto účelem se použijí tyto zdroje informací v kombinaci s údaji shromážděnými na úrovni projektu:

1. na základě zdrojů a nástrojů, které nesouvisí se samotným projektem (např. regionální údaje o kvalitě ovzduší nebo údaje z rejstříku podniků) se bude hodnotit vzorek výsledků projektů. Tyto projekty se budou vybírat systematicky;
2. příjemci již ukončených projektů budou na základě dobrovolnosti poskytovat údaje, které se ověří na základě vzorků a prostřednictvím následných misí;
3. budou se systematicky shromažďovat údaje o celkové výši finančních prostředků, které projekty mobilizují a/nebo koordinují;
4. šetření hlavních zúčastněných stran na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie.

Tímto způsobem se zátěž spojená se shromažďováním údajů přesune z příjemců na monitorovací subjekty (monitorovací tým, externí monitorovací subjekty, agenturu EASME a Komisi).

V roce 2024 se provede hodnocení programu v polovině období a hodnocení *ex post* v roce 2027. Jak se vymezuje v posouzení dopadů, s ohledem na průměrné období trvání projektů poskytnou tato hodnocení přehled o probíhajícím programu, který bude doplněný o analýzu výkonnosti programu LIFE v období 2014–2020 a dopadu programu LIFE +.

Jak vyplývá ze sdělení o víceletém finančním rámci, rámec monitorování zahrnuje i metodiku sledování výdajů souvisejících s oblastí klimatu a biologické rozmanitosti, aby se prokázaly související přínosy programu ke konkrétním prioritám, jako je opatření v oblasti klimatu a biologická rozmanitost, a aby se lépe ilustroval objem dostupných prostředků na tyto priority v rámci celého programu.

Tím bude možné každý rok určit výdaje související s těmito dvěma prioritami v rámci celého programu LIFE.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. *Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Způsobem řízení programu LIFE je přímé centralizované řízení Komisí, jímž může být částečně pověřena stávající výkonná agentura. Příležitostně se v případě konkrétních opatření *ad hoc* může využít i nepřímé řízení.

Komisi bude nápomocna odborná skupina se zástupci členských států.

Systém vnitřní kontroly se zakládá na zkušenostech získaných z praxe. Jeho hlavní prvky, které se vztahují na všechny finanční transakce – granty, veřejné zakázky a ceny, jsou:

- schvalování finančních transakcí založené zejména na předchozí kontrole jednotlivých transakcí a na zvláštních kontrolách některých z nich,
- kontroly finanční a technické způsobilosti žadatelů/uchazečů provedené před udělením finančních prostředků,
- výroční zprávy o řízení a výkonnosti a další zprávy zaměřené na účetní, finanční a provozní řízení.

Na místě se provádějí audity *ex post* pro předem stanovený počet projektů – projekty se budou vybírat buď na základě rizika (aby se odhalily a opravily chyby), nebo metodou reprezentativního výběru vzorků (aby schvalující úředník získal přiměřenou jistotu o zákonnosti a správnosti transakcí).

Kontrolní strategie zohlední doporučení vyplývající z hodnocení programu, zprávy vydané interním auditorem a zvláštní zprávu Účetního dvora s cílem zvýšit účinnost a celoevropský přínos programu.

2.2.2. *Informace o zjištěných rizicích a systému (systémech) vnitřní kontroly zřízeném (zřízených) k jejich zmírnění*

Systém vnitřní kontroly je z velké části založen na zkušenostech získaných v průběhu 25 let řízení programu LIFE.

Příjemci projektů je celá řada různých organizací od malých po velké podniky (podniky tvoří 44 % z celkového počtu příjemců, z toho 33 % jsou malé a střední podniky), jakož i soukromé nekomerční organizace (24 %) a veřejné orgány (32 %).

Návrhy se vybírají podle odborných předpokladů a finanční stability příjemců a dalších kritérií daných právním základem.

V průběhu výběrového řízení se používá systém včasného varování k určení možných rizik souvisejících s potenciálními příjemci centrálně řízených grantů. Při výběru projektů se analyzuje riziko dvojího financování a dochází k systematickým výměnám informací s ostatními útvary.

V zájmu řešení konkrétních potřeb řízení a financování se na místě organizují školení pro projektové manažery věnovaná různým fázím cyklu řízení projektů. K řešení konkrétních otázek se podporuje přímý kontakt s projektovými a finančními pracovníky Komise a agentury.

Hlavní požadavky dohody o grantu se příjemcům náležitě vysvětlí při návštěvách na místě a na koordinačních schůzkách. Cenným nástrojem ke snížení případů nedodržení předpisů se ukázaly být zejména monitorovací mise na začátku projektů, jejichž cílem je odhalit a vyřešit potenciální problémy ve velmi rané fázi, především na úrovni kontrolních systémů zavedených příjemci.

Pro auditory *ex-post* se organizují informační schůzky o typických znacích podvodu, které by se mohly odhalit během auditu finančních výkazů na místě. Další informace o strategii boje proti podvodům jsou uvedeny v bodě 2.3 níže.

Rizika zjištěná při provádění programu spadají hlavně do těchto kategorií:

- riziko nedostatečně nebo neúčinně cíleného využití finančních prostředků, jakož i riziko jejich přílišného rozdělení z důvodu většího územního nebo tematického rozsahu,
- chyby a neúčinnost plynoucí ze složitosti pravidel pro příjemce a Komisi (např. způsobilost nákladů, více rozpočtových položek).

Bude-li program svěřen výkonné agentuře, jsou zde tato rizika:

- ztráta údajů pocházejících z projektů, které by mohly sloužit jako podněty pro tvorbu politiky a naopak,
- v případě částečné delegace problému s koordinací (s výkonnou agenturou, s dalšími dárce nebo finančními institucemi),
- v případě částečné delegace programu riziko, že nebudou jasné stanoveny hranice odpovědnosti za řízení a kontrolu úkolů, kterými byla pověřena agentura.

Ke snížení prvních dvou rizik se v posouzení dopadů analyzovaly konkrétní možnosti, zejména:

1. zlepšení strategického zaměření programu zjednodušením nařízení a víceletého pracovního programu;
2. snížení administrativní zátěže pro žadatele/příjemce;
3. racionalizace postupů při plnění rozpočtu Unie.

V minulosti se riziku možných negativních vedlejších účinků přesunu řízení na agenturu EASME, jako byl nedostatek kontinuity a ztráta údajů pocházejících z projektů, které by mohly sloužit jako podněty pro tvorbu politiky a naopak, předešlo tím, že se klíčové lidské zdroje přesunuly z Komise do agentury EASME a vytvořila se strategie na začleňování politik, která obsahuje pravidelné i jednorázové činnosti, aby se zajistilo, že:

- se politické potřeby odrážejí v provádění programu a projektu,
- tvůrci politik mají k dispozici a mohou používat výstupy a zjištění z projektů.

Tato strategie zahrnuje činnosti jako např. odbornou přípravu pro pracovníky agentury v oblasti konkrétních politik, společná tematická skupinová zasedání k projektům, společnou diskuzi o politických potřebách v rámci výzev k předkládání návrhů, poskytování zpětné vazby k výstupům z projektů, které jsou relevantní pro tvorbu politik, atd.

2.2.3. *Odhad a odůvodnění nákladové efektivity kontrol (poměr „náklady kontrol ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzavření)*

V současné době je řízení programu LIFE na období 2014–2020 převážně přeneseno na výkonnou agenturu. Finanční výkaz vychází z předpokladu, že program budou v období 2020–2027 provádět interní útvary Komise. Nákladová účinnost spojená s externalizací na výkonnou agenturu bude posouzena na základě analýzy nákladů a přínosů.

Projekty:

- výběr projektu/hodnocení projektu a jednání o projektu: preventivní kontroly veškeré dokumentace, v případě potřeby za pomoci externích odborníků,
- provádění projektu prostřednictvím grantů: preventivní a detekční monitorování a kontroly na místě pro každý projekt nejméně jednou za dobu jeho trvání,
- před závěrečnou platbou: detekční a korektivní kontroly, administrativní přezkum veškeré dokumentace včetně rozsáhlého používání osvědčení o externím auditu.

Každý rok budou na místě prováděny kontroly grantů *ex post*. Kromě toho bude zaveden nový druh auditů, „administrativní audity“ k provádění kontrol řízení bez návštěvy na místě.

Kontroly v rámci programu LIFE nelze oddělit od řízení programu: v roce 2017 činily celkové výdaje na řízení 20 milionů EUR, včetně všech kontrol na místě. To odpovídá 4 % celkové částky, již program spravoval v roce 2017.

Odhaduje se, že náklady na kontrolu mírně klesnou, neboť se počítá se zjednodušením řízení programu a pravidel pro způsobilost nákladů:

- S ohledem na zkušenosti z probíhajícího pilotního projektu by se mělo zvážit, zda dále upustit od požadavku, že na začátku procesu podávání žádostí je nutné odevzdat kompletní návrh, a rozšířit využívání dvoufázového postupu pro udělování grantů na standardní projekty. Tento postup se již uplatňuje u integrovaných projektů a testuje se na některých tradičních projektech. Snížila by se tím administrativní zátěž pro žadatele.
- Přizpůsobení požadavků na podávání zpráv v poměru k délce a složitosti projektů a hodnoty grantu.
- Zjednodušení databáze ukazatelů na základě zaměření projektu.
- Použití zjednodušeného vykazování nákladů, plateb založených na výstupu, omezení způsobilých nákladů na granty.
- Použití kaskádových grantů s omezeným podáváním zpráv se zapojením monitorovacího týmu.
- Zjednodušení procesu podávání žádostí, včetně zjednodušených formulářů a podkladů.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Podvod zahrnuje interní a externí pochybení. Tím se rozumí zejména jakékoli porušení finančních zájmů Unie, jak jej definuje Úmluva o ochraně finančních zájmů Evropských společenství. Klíčovým prvkem, kterým se podvod odlišuje od nesrovnalosti, je záměr. Podvod může kromě finančního dopadu představovat i riziko poškození dobré pověsti.

V souladu s metodikou a pokyny úřadu OLAF je na úrovni generálních ředitelství vypracována zvláštní strategie pro boj proti podvodům, která vychází z posouzení rizika podvodu v hlavním finančním hospodaření a v činnostech spojených s nefinančním hospodařením.

Posouzení rizika podvodu probíhalo v červnu až srpnu 2015 a bude se aktualizovat v roce 2018. V posouzení rizika podvodu se vzal v úvahu i audit Útvaru pro vnitřní audit, který navazoval na audit strategie boje proti podvodům, jež vypracovala společnost SIAC, a zprávy Evropského účetního dvora. Celkovým závěrem provedeného posouzení rizika podvodu je, že zbytkové riziko významného neodhaleného podvodu je nízké (pravděpodobnost a dopad).

Zvláště se přezkoumávaly oblasti, v nichž se zbytkové riziko vyhodnotilo jako nízké až středně vysoké:

1) Zadávání veřejných zakázek: na základě posouzení rizika je důvodné se domnívat, že zavedené kontroly účinně snižují hlavní rizika podvodu ve fázi přípravy, hodnocení, udělení a provádění postupu zadávání veřejné zakázky (tj. neobjektivní zadávací dokumentace, utajený střet zájmů, nekalý postup hodnocení, tajná dohoda mezi dodavateli, tajná dohoda s dodavatelem, obchodování zasvěcených osob, neexistující dodavatelé, plagiátorství a dvojí financování). Nízké až střední odhadované zbytkové riziko se zjistilo v těchto oblastech: a) tajná dohoda s dodavatelem na akceptování podprůměrné výkonnosti; b) plagiátorství / náhrada výrobku a odhadované středně vysoké zbytkové riziko se zjistilo v oblasti c) dvojího financování.

Tato nízká až středně vysoká zbytková rizika podvodu se řeší prostřednictvím pravidelného používání kontrolních seznamů varovných ukazatelů (součást revidované strategie pro boj proti podvodům) a využívání externích databází (např. uvedených na internetových stránkách úřadu OLAF věnovaných boji proti podvodu) spolu s organizováním dalších školení koordinovaným s úřadem OLAF.

2) Granty: na základě posouzení rizik je možné vyvodit, že stávající kontroly účinně snižují hlavní rizika podvodu v hodnotící fázi, ve fázi uzavírání smluv a ve fázi postupu udělování grantů *ex post* (tj. utajený střet zájmů, nekalý postup hodnocení, opatření nevykonaná podle technického popisu, nadměrně vyplacené částky, dvojí financování a pokus o podvod). Středně vysoké odhadované zbytkové riziko se zjistilo v těchto oblastech: 1) dvojí financování; a nízké až středně vysoké odhadované zbytkové riziko: 2) případy potenciálního podvodu se nezjistily.

Tato rizika jsou dále snížena prostřednictvím doplňujících školení v koordinaci s úřadem OLAF a pravidelného používání kontrolních seznamů varovných ukazatelů (součást revidované strategie boje proti podvodům).

3) Správní výdaje: na základě posouzení rizik je možno konstatovat, že zavedené kontroly účinně snižují hlavní rizika podvodu v oblasti odborné přípravy, publikování a interních zasedání, jakož i správní výdaje na společenské akce a reprezentační účely (tj. potenciálně podvodné vyplacení neoprávněných nákladů).

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	09 02 Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	RP/NRP ⁴⁴	zemí ESVO ⁴⁵	kandidátských zemí	třetích zemí	ve smyslu čl. [21 odst. 2 písm. b)] finančního nařízení
Okruh 3 – Přírodní zdroje a životní prostředí	09 02 XX Životní prostředí	RP	ANO	ANO	ANO	NE
	09 02 XX XX Příroda a biologická rozmanitost	RP	ANO	ANO	ANO	NE
	09 02 XX XX Oběhové hospodářství a kvalita života	RP	ANO	ANO	ANO	NE
	09 02 XX Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně	RP	ANO	ANO	ANO	NE
	09 02 XX Přejchod na čistou energii	RP	ANO	ANO	ANO	NE
	09 01 XX XX Životní prostředí – výdaje na administrativní řízení	NRP	ANO	ANO	ANO	NE
	09 01 XX XX Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně – výdaje na administrativní řízení	NRP	ANO	ANO	ANO	NE
	09 01 XX XX Přejchod na čistou energii – výdaje na administrativní řízení	NRP	ANO	ANO	ANO	NE

Navrhované rozpočtové položky odrážejí oblasti činnosti uvedené v návrzích Komise na nový víceletý finanční rámec (VFR) na období 2021–2027 (COM(2018)321 final), které byly přijaty dne 2. května 2018, a odpovídají struktuře programu obsažené v návrhu nařízení.

Rozpočtová nomenklatura uvedená v legislativním finančním výkazu může být změněna a nadále se na ni vztahují další rozhodnutí, která mají být přijata.

⁴⁴ RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.

⁴⁵ ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.

3.2. Odhadovaný dopad na výdaje

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na výdaje⁴⁶

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce	3	Přírodní zdroje a životní prostředí
--	----------	--

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roce 2027	CELKEM
09 02 XX XX Příroda a biologická rozmanitost	Závazky	(1)	261,992	268,057	277,446	290,490	307,658	329,587	355,431	0 000	2 090,660
	Platby	(2)	9,268	102,459	127,137	156,468	191,813	228,469	258,373	1 016,672	2 090,660
09 02 XX XX Oběhové hospodářství a kvalita života	Závazky	(1)	164,507	168,315	174,210	182,400	193,180	206,950	223,177	0 000	1 312,740
	Platby	(2)	5,820	64,335	79,831	98,248	120,440	143,458	162,234	638,376	1 312,740
09 02 XX Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně	Závazky	(1)	122,203	124,671	127,128	129,937	132,564	135,333	137,190	0,000	909,027
	Platby	(2)	2,625	46,522	57,168	69,099	81,848	93,115	98,996	459,653	909,027
09 02 XX Přechod na čistou energii	Závazky	(1)	132,117	134,810	137,556	140,357	143,214	146,129	148,317	0 000	982,500
	Platby	(2)	6,247	52,548	63,913	76,317	89,829	101,689	108,113	483,846	982,500
09 01 XX XX Životní prostředí – výdaje na administrativní řízení ⁴⁷	Závazky = Platby	(3)	13,500	13,600	13,700	13,800	13,900	14,000	14,100	0,000	96,600

⁴⁶ Celkové částky se z důvodu zaokrouhlení neshodují.

⁴⁷ Prostředky správní povahy financované z krytí programu To zahrnuje částky potřebné na řízení nevypořádaných závazků („dědictví“) programů na období 2014–2020, které v současné době řídí výkonná agentura

09 01 XX XX Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně – výdaje na administrativní řízení	Závazky = Platby	(3)	5,684	5,773	5,925	5,777	5,864	5,864	6,086	0,000	40,973
09 01 XX XX Přejchod na čistou energii – výdaje na administrativní řízení ⁴⁸	Závazky = Platby	(3)	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	0,000	17,500
Životní prostředí	Závazky		439,999	449,972	465,356	486,690	514,738	550,537	592,708	0,000	3 500,000
	Platby		28,588	180,394	220,668	268,516	326,153	385,927	434,707	1 655,048	3 500,000
Oblast klimatu	Závazky		262,504	267,754	273,109	278,571	284,143	289,826	294,093	0,000	1 950,000
	Platby		17,056	107,343	129,506	153,693	180,041	203,168	215,695	943,499	1 950,000
Prostředky na krytí programu CELKEM	Závazky	=1+ 3	702,503	717,726	738,465	765,261	798,881	840,363	886,801		5 450,000
	Platby	=2+ 3	45,643	287,736	350,174	422,208	506,194	589,095	650,402	² 598,547	5 450,000

Okruh víceletého finančního rámce	7	„Správní výdaje“
--	---	------------------

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roce 2027	CELKEM
--	------	------	------	------	------	------	------	--------------	--------

⁴⁸ Prostředky správní povahy financované z krytí programu To nezahrnuje částku potřebnou na řízení nevypořádaných závazků („dědictví“) programů na období 2014–2020, protože byly financovány v rámci programu Horizont 2020.

Lidské zdroje ⁴⁹		17,017	21,879	28,314	30,602	35,464	38,038	40,755		212,069
Ostatní správní výdaje		1,061	1,312	1,920	1,620	1,646	1,746	2,396		11,702
Prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce CELKEM	18,078	18,078	23,191	30,234	32,222	37,110	39,784	43,151		223,771

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roce 2027	CELKEM
Prostředky ve všech OKRUZÍCH víceletého finančního rámce CELKEM	Závazky	720,580	740,917	768,699	797,483	835,991	880,148	929,952	0	5 673,771
	Platby	63,721	310,927	380,408	454,431	543,304	628,879	693,553	2 598,547	5 673,771

⁴⁹ Očekává se, že programu bude částečně svěřen výkoné agentuře s výhradou výsledku analýzy nákladů a přínosů a souvisejících rozhodnutí, která mají být přijata. Související správní prostředky na provádění programu v Komisi a výkoné agentuře budou odpovídajícím způsobem upraveny.

3.2.2. Odhadovaný souhrnný dopad na prostředky správní povahy

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
------	------	------	------	------	------	------	------	--------

OKRUH 7 víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje ⁵⁰	17 017	21 879	28 314	30 602	35 464	38 038	40 755	212 069
Ostatní správní výdaje	1 061	1 312	1 920	1 620	1 646	1 746	2 396	11 702
Mezisoučet OKRUHU 7 víceletého finančního rámce	18 078	23 191	30 234	32 222	37 110	39 784	43 151	223 771

Mimo OKRUH 7⁵¹ víceletého finančního rámce								
Lidské zdroje	0 000	0 000	0 000	0 000	0 000	0 000	0 000	0 000
Ostatní výdaje správní povahy	21 684	21 873	22 125	22 077	22 264	22 364	22 686	155 073
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	21 684	21 873	22 125	22 077	22 264	22 364	22 686	155 073

CELKEM	39,761856	45,064144	52,358484	54,298484	59,374624	62,148624	65,837624	378,84384
---------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a ostatní potřebné výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

3.2.2.1. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.

⁵⁰ Tři generální ředitelství nemají personální zdroje k řízení stanovených opatření, jelikož žádné z nich neřídí v programu na období 2014–2020 většinu opatření, neboť tím je pověřena výkonná agentura, a protože se v rámci podprogramů řízených GŘ pro životní prostředí (Příroda a biologická rozmanitost a oběhové hospodářství a kvalita života) počítá s trvalým nárůstem.

⁵¹ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

- ☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

–

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)							
V ústředí a zastoupeních Komise ⁵²	119	153	198	214	248	266	285
Delegace							
Výzkum							
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE) – SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD⁵³							
Okruh 7							
Financování z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce	– v ústředí						
	– při delegacích						
Financování z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce	– v ústředí						
	– při delegacích						
Výzkum							
Jiné (upřesněte)							
CELKEM	119	153	198	214	248	266	285

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeobsazeny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Operativní a finanční řízení veškerých činností programu (granty, zakázky, ceny atd.). Rozvoj součinnosti a koordinace s ostatními programy Monitorování a hodnocení

⁵² Patří sem lidské zdroje nezbytné pro řízení nového programu plus lidské zdroje v GŘ ENV potřebné k řízení zbývajících dědičtí programu LIFE+, které se odhaduje na 5 FTE v roce 2021, 4 FTE v roce 2022 a konečně 2 FTE v roce 2023.

⁵³ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

3.2.3. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- ☒ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- ☐ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	CELKEM
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- ☒ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- ☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:
 - ☐ na vlastní zdroje
 - ☐ na jiné příjmy

uved'te, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky ☐

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Příjmová položka: rozpočtová	Dopad návrhu/podnětu ⁵⁴						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Článek							

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

⁵⁴

Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.